

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Ochrana osobních údajů při podnikání ve strojírenství

Personal Data Protection in the Engineering Business

Student: Bc. Barbora Hajznerová

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Bc. Ptašník Adam, Ph.D.

Ostrava 2011

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Barbora Hajznerová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Ochrana osobních údajů při podnikání ve strojírenství**
Personal Data Protection in the Engineering Business

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Charakteristika ochrany osobních údajů
  3. Posouzení systému ochrany osobních údajů ve společnosti BADEN, s.r.o.
  4. Průzkum ochrany osobních údajů
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

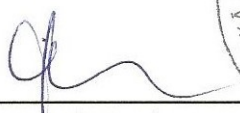
BARTÍK, V.; JANEČKOVÁ, E. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*. Praha: Linde, 2009. 277 s. ISBN 978-80-7201-740-9.
DOLEŽÍLEK, J. *Přehled judikatury ve věcech ochrany osobnosti*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 215 s. ISBN 978-80-7357-313-3.
MATOUŠOVÁ, M.; HEJLÍK, L. *Osobní údaje a jejich ochrana*. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7357-322-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

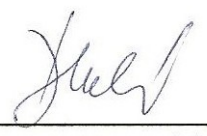
Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Adam Ptašník, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 29.04.2011

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

V Ostravě dne 29. dubna 2011

.....
Bc. Barbora Hajznerová

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	CHARAKTERISTIKA OCHRANY OSOBNÍCH ÚDAJŮ	3
2.1	ZÁKON O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ	3
2.1.1	PŘEDMĚT ÚPRAVY	3
2.1.2	PŮSOBNOST ZÁKONA	3
2.1.3	VYMEZENÍ POJMŮ	5
2.1.4	PRÁVA A POVINNOSTI PŘI ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ	9
2.1.5	OZNAMOVACÍ POVINNOST	10
2.1.6	OCHRANA PRÁV SUBJEKTU ÚDAJŮ	12
2.1.7	ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ	12
2.1.8	PŘESTUPKY A SPRÁVNÍ DELIKTY	14
2.1.9	PŘEDÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ DO JINÝCH STÁTŮ	17
2.2	PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ	19
2.2.1	LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD	19
2.2.2	OBČANSKÝ ZÁKONÍK	20
2.2.3	OBCHODNÍ ZÁKONÍK	21
2.2.4	TRESTNÍ ZÁKONÍK	21
2.3	SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ	24
3	OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ VE SPOLEČNOSTI BADEN S.R.O.	27
3.1	PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI	27
3.2	ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ	28
3.2.1	ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ PŘED UZAVŘENÍM PRACOVNÍHO POMĚRU	28
3.2.2	ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ ZA TRVÁNÍ PRACOVNÍHO POMĚRU	30
3.2.3	ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ PO UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU	32
3.3	KAMEROVÉ SYSTÉMY	34
4	PRŮZKUM OCHRANY OSOBNÍCH ÚDAJŮ	37
4.1	PŘÍPRAVNÁ FÁZE	37
4.2	REALIZAČNÍ FÁZE	38
4.3	ANALÝZA VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	39
5	ZÁVĚR	50
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK		
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE		
SEZNAM PŘÍLOH		

1 Úvod

V posledních letech se osobní údaje čím dál více stávají zájmem lidí převážně kvůli jejich ochrany. Každý potřebuje osobní údaje ať už k podnikatelské činnosti nebo jen pro každodenní život, v každém případě však hrozí nebezpečí, že mohou být zneužity.

Své osobní údaje poskytujeme velmi často, aniž bychom si to uvědomovali. Nejčastěji je zadáváme při různých registracích, podepisování dokumentů nebo při nakupování online na internetu. Lidé by proto měli být v takových případech velmi opatrní, jak nakládají se svými osobními údaji.

V dnešní uspěchané době je důležité mít minimální přehled o ochraně osobních údajů, jednak z důvodu, aby každý věděl, jak nejlépe si své údaje chránit před zneužitím, a také proto, aby měl povědomí o tom, jak nakládat s osobními údaji někoho jiného a nedostal se tak do rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Problematika týkající se osobních údajů mi přijde velmi zajímavá, proto jsem si pro svou diplomovou práci vybrala téma, které je zaměřené na ochranu osobních údajů při podnikání ve strojírenství.

Cílem diplomové práce je posouzení systému fungování ochrany osobních údajů ve strojírenské společnosti BADEN s.r.o. v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Především jakým způsobem společnost nakládá s osobními údaji při své podnikatelské činnosti v pracovněprávních vztazích. Rovněž se zaměřím na průzkum ochrany osobních údajů, kde je mým cílem zjistit, jaký všeobecný přehled podnikatelé mají v rámci osobních údajů a jejich ochrany.

V teoretické části se podrobněji zabývám charakteristikou ochrany osobních údajů, zejména zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Zaměřuji se také na právní předpisy, které se týkají této problematiky, a na ochranu osobních údajů a svobodný přístup k informacím.

Praktická část mé diplomové práce je rozdělena do dvou částí. V první části získané teoretické poznatky následně analyzuji, při zpracování osobních údajů ve vybrané strojírenské společnosti. V druhé praktické části se zabývám průzkumem ochrany osobních údajů, především jaké povědomí podnikatelé mají o ochraně osobních údajů.

Ve své práci používám metodu deskriptivní, metodu analýzy a empirickou metodu. V teoretické části se jedná o metodu deskriptivní. Metoda analýzy je aplikována v praktické části u vybrané strojírenské společnosti a v průzkumu zaměřený na ochranu osobních údajů. Zde je také použita metoda empirická.

Pro vypracování diplomové práce je použita odborná literatura z knihovny, která se nachází na ekonomické fakultě, z Moravskoslezské vědecké knihovny a z webových stránek, které se zabývají ochranou osobních údajů. Judikatura, kterou ve své práci uvádím, je získána z interního programu ASPI – Automatizovaný systém právních informací.

2 Charakteristika ochrany osobních údajů

V teoretické části pod názvem charakteristika ochrany osobních údajů se zaměřím na rozbor zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, neboť je nejdůležitějším dokumentem pro ochranu osobních údajů. Poté rozeberu další právní předpisy, které spadají do této oblasti. Nakonec se zaměřím, na svobodný přístup k informacím, který je úzce spojen s ochranou osobních údajů.

2.1 Zákon o ochraně osobních údajů

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů „*dále také ZoOÚ*“ je základním právním předpisem upravujícím ochranu osobních údajů v České republice. Účelem tohoto zákona je zajistit ochranu osobních údajů, způsob jejich zpracování v České republice a jejich následné předávání do zahraničí. Smyslem je rovněž upravit vztahy, které v souvislosti s touto problematikou vznikají.

2.1.1 Předmět úpravy

Předmětem úpravy tohoto zákona, jež je v souladu s právem Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, s kterými je Česká republika vázána, je naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí, jenž přizpůsobuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů. Dále pak stanoví podmínky, za které se uskutečňuje předání osobních údajů do zahraničí.¹

2.1.2 Působnost zákona

Působnost zákona se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, fyzické a právnické osoby. Zákon na ochranu osobních údajů se také vztahuje na veškeré zpracování osobních údajů, tzn. na zpracovávání údajů automatizovaně či jinými prostředky.²

Nevztahuje se však na zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba pro osobní potřebu. Příkladem může být datum narození jednoho z členů rodiny nebo informace o konání rodinných oslav a jiných záležitostí. V tomto případě se jedná o soukromé věci, které nejsou určeny k podnikání ani k zveřejnění.

---

¹ Ustanovení § 1 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

² Ustanovení § 3 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Dále se zákon nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů za podmínky, že nejsou dále zpracovány. O nahodilé zpracování jde za předpokladu, že údaje nejsou tříděny, ale že přichází zvenčí např. neočekávaná otázka klienta u právního zástupce.

ZoOÚ se vztahuje na zpracování osobních údajů za předpokladu:

- jestliže se právní řád České republiky použije přednostně na základě mezinárodního práva veřejného, i když správce není usazen na území České republiky,
- jestliže správce, který je usazen mimo území Evropské unie, provádí zpracování na území České republiky a nejedná se pouze o předání osobních údajů přes území Evropské unie, pak za těchto okolností je správce povinen zmocnit zpracovatele na území České republiky.

V případě že zpracování provádí správce prostřednictvím svých organizačních jednotek umístěných na území Evropské unie, musí zajistit, že tyto organizační jednotky budou zpracovávat osobní údaje v souladu s národním právem příslušného členského státu Evropské unie.

Ustanovení podle § 5 odst. 1 a § 11 a 12 se nepoužívají pro zpracování osobních údajů nezbytných pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony k zajištění:

- bezpečnosti České republiky,
- ochrany České republiky,
- veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti,
- předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů,
- významného hospodářského zájmu České republiky nebo Evropské unie,
- významného finančního zájmu České republiky nebo Evropské unie, kterým je zejména stabilita finančního trhu a měny, fungování peněžního oběhu a platebního styku, rozpočtová a daňová opatření,
- výkonu kontroly, dozoru, dohledu a regulace spojených s výkonem veřejné moci jako je veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost, odhalování trestné činnosti, hospodářský a finanční zájem nebo
- činností spojených se zpřístupňováním svazků bývalé Státní bezpečnosti.

Zvláštní zákon stanoví zpracování osobních údajů pro statistické účely a archivnictví. Zde se nejedná o úplné vynětí z působnosti zákona o ochraně osobních údajů, ale jen o řešení otázky obecného a zvláštního zákona. V případě, že zákon o výkonu státní statistické služby nebo zákon o archivnictví obsahuje zvláštní úpravu, má tato úprava přednost, před obecnou úpravou. Pokud by však takový speciální režim zde nebyl, vztahoval by se i na tyto případy ZoOÚ. Statistické účely a archivnictví jsou tedy stanoveny příslušnými zákony, nestačí jen prohlášení správce, že si např. provádí statistické zjišťování nebo si vede archiv. Pro správce žádná výjimka neplatí.³

2.1.3 Vymezení pojmů

Za **osobní údaj** se dle § 4 písm. a) považuje jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Jedná se tedy o fyzické osoby, ke kterým se tyto údaje vztahují. Fyzická osoba se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.

Úřad pro ochranu osobních údajů považuje za důležité upozornit na to, že nelze zaměňovat pojem „osobní údaj“ a pojem „projev osobní povahy“, jak je upraven v § 11 a dalších Občanského zákoníku. Jedná se totiž o dva samostatné právní instituty, přičemž projev osobní povahy může za určité situace obsahovat osobní údaj, jako je například podobizna, písemnost osobní povahy nebo zvukový projev. Za takové situace dochází k jejich překrývání.

Pokud fyzická osoba může být tedy přímo ze shromážděných údajů nebo na jejich základě jiným způsobem identifikována, jedná se o osobní údaje, přičemž jejich znakem je, že vypovídají o subjektu údajů, který nelze zaměnit. Základním kritériem pro posouzení, zda se jedná o osobní údaj či nikoliv, je okolnost zjištění identity subjektu údajů (určenost nebo určitelnost). Vychází se ze skutečnosti, zda správce může vytvořit přímou vazbu mezi údajem a fyzickou osobou. Jedná se o tzv. přímou identifikaci.⁴

---

³ MATES, P. *Ochrana osobních údajů*. 2. aktualiz. přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0469-8. s. 42.

⁴ MACKOVÁ, A.; ŠTĚDRŮŇ, B. *Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem: včetně souvisejících zákonů a prováděcích předpisů*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-472-7. s. 349.

Mezi základní identifikační údaje pro zjištění fyzické osoby patří jméno, příjmení rodné nebo stávající, pseudonym, datum narození, místo narození, státní příslušnost, rodinný stav, rodné číslo, adresa trvalého bydliště, kontaktní adresa, elektronická adresa, titul před/za jménem, vlastnoruční podpis, fotografie, telefonní číslo do práce, do zaměstnání, na mobil nebo domů, pohlaví.⁵

Může dojít také ke skutečnosti, že se osobní údaj vždy nemusí vztahovat pouze k jedné fyzické osobě, ale nějaký údaj se bude týkat více osob nebo skupině osob. Např. může jít o spolumajitele nemovitosti nebo majitele společného bankovního účtu. Jsou-li však tyto jednotlivé osoby odlišeny, pak se i v tomto případě jedná o osobní údaj.⁶

Zvláštní postavení mají **citlivé osobní údaje**, které vypovídají o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu, sexuálním životě subjektu údajů. Patří zde i jakýkoliv biometrický nebo genetický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů např. daktyloskopické otisky nebo DNA. Je zřejmé, že zpracování citlivých údajů bude podrobena daleko větší kontrolou, aby se zabezpečila základní ochrana subjektů údajů.⁷

Na objektivních kritériích stojí **anonymní údaj**, který je buď v původním tvaru, nebo po provedeném zpracování, nelze zařadit k určenému nebo určitelnému subjektu údajů (fyzické osobě). Zcela anonymní je údaj, který vůbec a od počátku nelze spojit s určitou osobou. Anonymizaci lze ovšem provést i následně tak, že od údaje budou odděleny ty, jimiž lze konkrétní osobu identifikovat. Obecně má-li mít údaj anonymní povahu, musí být absence identifikace trvalá a platit pro všechny správce a zpracovatele.⁸

V ustanovení § 4 písm. d) je **subjektem údajů** fyzická osoba, ke které se osobní údaje vztahují.

---

⁵ MATOUŠOVÁ, M.; HEJLÍK, L. *Osobní údaje a jejich ochrana*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-322-5. s. 25.

⁶ MACKOVÁ, A.; ŠTĚDRŮ, B. *Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem: včetně souvisejících zákonů a prováděcích předpisů*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-472-7. s. 350.

⁷ MATEŠ, P. *Ochrana soukromí ve správním právu*. 2. vydání. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-589-3. s. 192.

⁸ viz 6

Zpracováním osobních údajů⁹ se rozumí jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace.

Znakem zpracování je systematickost. To znamená, že není vhodné, aby ke zpracování osobních údajů docházelo např. manuálně. Vždy je třeba, aby vše probíhalo systematicky a nikoli nahodile, ojediněle a bez stanoveného cíle či pořádku.¹⁰

Shromažďování osobních údajů¹¹ je systematický postup nebo soubor postupů, jehož cílem je získání osobních údajů za účelem jejich dalšího uložení na nosič informací (CD, listiny) pro jejich okamžité nebo pozdější zpracování.

Uchovávání osobních údajů¹² by mělo být udržováno v takové podobě, která je umožňuje dále zpracovávat. Přičemž možnost zpracovávat osobní údaje musí trvat po celou dobu, kdy jsou údaje uchovávány, to ale neznamená, že by musely být uchovávány pouze v původní formě. Mohou být př. převedeny z listinné do elektronické podoby.

K **blokování osobních údajů¹³** dochází v případě, že jsou osobní údaje uvedeny do stavu, ve kterém jsou po určitou dobu nepřístupné, a nelze je jiným způsobem zpracovávat. Nejčastěji přichází v úvahu blokování jako opatření, jímž má být chráněno právo subjektu údajů. Způsob blokování závisí na formě, ve které jsou osobní údaje zpracovány, tzn., že u zpracování prostředků výpočetní techniky se tak může stát stanovením přístupových hesel nebo kódů. Zablokované údaje musí být nepřístupné pro kohokoli, tedy včetně správce či zpracovatele. Zároveň jsou vyloučeny z jakéhokoli jiného zpracování (nemohou být předávány, měněny, likvidovány apod.).

---

⁹ Ustanovení § 4 odst. e) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

¹⁰ MATES, P. *Ochrana soukromí ve správním právu*. 2. vydání. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-589-3. s. 194.

¹¹ Ustanovení § 4 odst. f) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

¹² viz 10.

¹³ MATES, P. *Ochrana soukromí ve správním právu*. 2. vydání. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-589-3. s. 195.

K **likvidaci osobních údajů**¹⁴ může dojít fyzickým zničením jejich nosiče, fyzickým vymazáním jejich textu, začerněním textu, nahrazení textu jiným, nebo jejich trvalým vyloučením z dalšího zpracování. K likvidaci může dojít na základě rozhodnutí správce, který údaje již nepotřebuje, nebo proto, že pominul účel, pro který byly zpracovány.

Zveřejněný osobní údaj¹⁵ je ten, jenž je zpřístupněný zejména hromadnými sdělovacími prostředky, denním tiskem, televizí, jiným veřejným sdělením, internetem, odborným časopisem, nebo jako součást veřejného seznamu jako je obchodní rejstřík.

Evidence nebo datový soubor¹⁶ představuje nejčastější způsob zpracování osobních údajů. Zákon vymezuje tento institut jako jakýkoli soubor osobních údajů uspořádaný nebo zpřístupnitelný podle společných nebo zvláštních kritérií. Takovým souborem může být spis, registr, kartotéka aj. Rozhodující je, že tu existuje nějaký třídící prvek např. abecední pořádek, podle něhož je soubor uspořádán.

Základní podmínkou ke zpracování osobních údajů je **souhlas subjektu údajů**¹⁷. Ten představuje svobodný a vědomý projev vůle, jehož obsahem je svolení fyzické osoby se zpracováním osobních údajů.

Správce¹⁸ je každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Zpracování osobních údajů může správce provádět sám nebo jím zmocnit, případně pověřit zpracovatele, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

Zpracovatelem¹⁹ je každý subjekt, který na základě zvláštního zákona nebo pověřením od správce, zpracovává osobní údaje podle tohoto zákona.

Příjemcem²⁰ je každý subjekt, kterému jsou osobní údaje zpřístupněny. Za příjemce se však nepovažují subjekty, které zpracovávají osobní údaje v souvislosti s výkonem dozoru, kontroly, dohledu či regulace při výkonu veřejné moci.

---

¹⁴ MATES, P. *Ochrana soukromí ve správním právu*. 2. vydání. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-589-3. s. 195.

¹⁵ Ustanovení § 4 odst. l) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

¹⁶ MATES, P. *Ochrana soukromí ve správním právu*. 2. vydání. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-589-3. s. 198.

¹⁷ Ustanovení § 4 odst. n) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

¹⁸ viz 14.

¹⁹ Ustanovení § 4 odst. k) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

²⁰ Ustanovení § 4 odst. o) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

2.1.4 Práva a povinnosti při zpracování osobních údajů

Mezi povinnosti správce podle § 5 patří:

- stanovit účel, ke kterému mají být osobní údaje zpracovány,
- stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů,
- zpracovat pouze přesné osobní údaje, které získal v souladu s tímto zákonem,
- shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro jeho naplnění,
- uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování,
- zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny,
- shromažďovat osobní údaje pouze otevřeně. Je vyloučeno shromažďovat údaje pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti,
- nesdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům.

Správce má právo upravovat osobní údaje jen se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat:

- jestliže provádí zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce,
- jestliže je zpracování nezbytné pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů,
- pokud je to nezbytně třeba k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů,
- jedná-li se o oprávněně zveřejněné osobní údaje v souladu se zvláštním právním předpisem,
- pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby,
- pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení,
- jedná-li se o zpracování výlučně pro účely archivnictví podle zvláštního zákona.

Všechny výše uvedené povinnosti platí obdobně také pro zpracovatele.

Při zpracování osobních údajů správce a zpracovatel dbá, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.²¹

Jestliže zpracovatel zjistí, že správce porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem, je povinen jej na to neprodleně upozornit a ukončit zpracování osobních údajů. Pokud tak neučiní, odpovídá za škodu, která subjektu údajů vznikla, společně a nerozdílně se správcem údajů. Tím není dotčena jeho odpovědnost podle tohoto zákona.²²

2.1.5 Oznamovací povinnost

Ten, kdo má v úmyslu jako správce upravovat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle ZoOÚ, je povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu před zpracováváním osobních údajů.

Oznámení musí podle ustanovení § 16 obsahovat tyto informace:

- identifikační údaje správce, u fyzické osoby, která není podnikatelem, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu, u jiných subjektů obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo osoby, pokud bylo přiděleno, a jméno, popřípadě jména, a příjmení osob, které jsou jejich statutárními zástupci,
- účel nebo účely zpracování,
- kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají,
- zdroje osobních údajů,
- popis způsobu zpracování osobních údajů,
- místo nebo místa zpracování osobních údajů,
- příjemce nebo kategorie příjemců,
- předpokládaná předání osobních údajů do jiných států,
- popis opatření k zajištění ochrany osobních údajů.

---

²¹ Ustanovení § 10 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

²² Ustanovení § 8 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

V případě, že oznámení obsahuje všechny výše uvedené informace, lze po uplynutí lhůty 30 dnů, ode dne doručení oznámení, zahájit zpracování osobních údajů. Úřad následně zapíše informace uvedené v oznámení do registru.

Neobsahuje-li oznámení všechny náležitosti, Úřad neprodleně zašle oznamovateli výzvu, v níž upozorní na chybějící nebo nedostatečné informace, a stanoví lhůtu pro jeho doplnění. V opačném případě Úřad nahlíží na učiněné oznámení tak, jako by nebylo podáno, a zahájí zpracování osobních údajů.

O provedení registrace vydá Úřad na žádost správce osvědčení, které obsahuje datum vyhotovení, jednací číslo, jméno, příjmení a podpis osoby, která osvědčení vydala, otisk úředního razítka, identifikační údaje správce a účel zpracování.

Oznamovací povinnost se nevztahuje na zpracování osobních údajů:

- které jsou součástí datových souborů veřejně přístupných na základě zvláštního zákona,
- které správci ukládá zvláštní zákon nebo je takových osobních údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona, nebo
- jde-li o zpracování, které sleduje politické, filosofické, náboženské nebo odborové cíle, prováděné v rámci oprávněné činnosti sdružení, a které se týká pouze členů sdružení, nebo osob, se kterými je sdružení v opakujícím se kontaktu souvisejícím s oprávněnou činností sdružení, a osobní údaje nejsou zpřístupňovány bez souhlasu subjektu údajů.

Jestliže správce hodlá ukončit svoji činnost, je povinen Úřadu neprodleně oznámit, jak naložil s osobními údaji, pokud se na jejich zpracování vztahuje oznamovací povinnost. Správce, resp. k jeho pokynu zpracovatel, musí rovněž provést likvidaci údajů, jakmile pomine účel, pro který byly zpracovány, nebo na základě žádosti subjektu údajů. Výjimky týkající se uchovávání osobních údajů pro účely archivnictví a uplatňování práv v občanském soudním řízení, trestním řízení a správním řízení, stanoví zvláštní zákon.

2.1.6 Ochrana práv subjektu údajů

Každý subjekt údajů, který zjistí nebo se domnívá, že správce nebo zpracovatel provádí zpracování jeho osobních údajů, které je v rozporu s ochranou soukromého a osobního života subjektu údajů nebo v rozporu se zákonem, zejména jsou-li osobní údaje nepřesné s ohledem na účel jejich zpracování, může požádat správce nebo zpracovatele o vysvětlení nebo požadovat, aby odstranili takto vzniklý stav. Zejména se může jednat o blokování, provedení opravy, doplnění nebo likvidaci osobních údajů.²³

Správce je povinen bez zbytečného odkladu informovat příjemce o žádosti subjektu údajů. To neplatí, pokud je informování příjemce nemožné nebo by vyžadovalo neúměrné úsilí.

Je-li žádost subjektu údajů shledána oprávněnou, správce nebo zpracovatel odstraní neprodleně závadný stav. V případě, že správce nebo zpracovatel nevyhoví žádosti, má subjekt údajů právo obrátit se přímo na Úřad.

Došlo-li při zpracování osobních údajů k porušení povinností uložených zákonem u správce nebo u zpracovatele, odpovídají za ně společně a nerozdílně.

2.1.7 Úřad pro ochranu osobních údajů

V roce 2007 se Úřad pro ochranu osobních údajů, stal držitelem Evropské ceny za nejlepší službu veřejnosti v oblasti ochrany osobních údajů.

Úřad pro ochranu osobních údajů „*dále také jen Úřad*“ má sídlo v Praze. Jeho postavení a působnost jsou v zákoně o ochraně osobních údajů stanoveny v hlavě IV, organizace Úřadu v Hlavě V a jeho činnost v hlavě VI. Úřad je podle § 28 nezávislým orgánem, nepodléhá žádnému ministerstvu ani jinému státnímu orgánu. Jsou mu svěřeny kompetence ústředního správního úřadu pro oblast ochrany osobních údajů v rozsahu stanoveném ZoOÚ. Je velmi důležitý pro zajištění nezávislosti při dozoru nad zpracováním osobních údajů. Do činnosti Úřadu lze zasahovat pouze na základě zákona. Jeho činnost je hrazena ze samostatné kapitoly státního rozpočtu České republiky.

---

²³ Ustanovení § 21 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Úřad vykonává tyto funkce²⁴:

- provádí dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů,
- vede registr zpracování osobních údajů,
- přijímá podněty a stížnosti na porušení povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů a informuje o jejich vyřízení,
- zpracovává a zpřístupňuje veřejnosti výroční zprávu o své činnosti,
- projednává přestupky a jiné správní delikty a uděluje pokuty,
- zajišťuje plnění požadavků vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána, a z přímo použitelných předpisů Evropských společenství,
- poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů,
- spolupracuje s obdobnými úřady jiných států, s orgány Evropské unie a s orgány mezinárodních organizací působícími v oblasti ochrany osobních údajů. Úřad v souladu s právem Evropských společenství plní oznamovací povinnost vůči orgánům Evropské unie, nebo
- vykonává další působnosti stanovené tímto zákonem.

Úřadu jsou svěřeny kompetence ústředního správního úřadu pro oblast ochrany osobních údajů a další pravomoci stanovené zvláštním právním předpisem, mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství.²⁵

Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje Úřadu pro výkon působnosti stanovené tímto zákonem a dalšími právními předpisy²⁶:

- referenční údaje ze základního registru obyvatel,
  - příjmení,
  - jméno, popřípadě jména,
  - adresa místa pobytu,
  - datum narození,

---

²⁴ Ustanovení § 29 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

²⁵ Ustanovení § 2 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

²⁶ Ustanovení § 29a Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

- údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
  - jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,
  - datum narození,
  - adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- údaje z agendového informačního systému cizinců,
  - jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,
  - datum narození,
  - druh a adresa místa pobytu,
  - číslo a platnost oprávnění k pobytu,
  - počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu.

Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

2.1.8 Přestupky a správní delikty

V Hlavě VII ZoOÚ jsou upraveny správní delikty. Zákon rozlišuje sankce za přestupky, které jsou vymezeny v § 44, a jiné správní delikty podle ustanovení § 44a.

Fyzická osoba, která je ke správci nebo zpracovateli v pracovním nebo jiném obdobném poměru, vykonává pro správce nebo zpracovatele činnosti na základě dohody, nebo v rámci plnění zvláštním zákonem uložených oprávnění a povinností přichází u správce nebo zpracovatele do styku s osobními údaji, se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti. V takovém případě lze uložit pokutu do výše 100 000 Kč.

Fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů např.:

- nestanoví účel, prostředky, způsob zpracování nebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost či překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona,
- zpracovává nepřesné osobní údaje,

- shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu,
- uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování,
- zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně,
- neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem,
- odmítne subjektu údajů poskytnout požadované informace,
- nepřijme nebo neprovede opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, nebo
- nesplní oznamovací povinnost.

Za všechny tyto přestupky je možné uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč. V případě právnické nebo fyzické osoby, které se za stejných okolností dopustí správních deliktů, hrozí pokuta až do výše 5 000 000 Kč.

Přestupku se fyzická osoba může dopustit také tím:

- že ohrozí větší počet osob svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života, nebo
- že poruší povinnosti pro zpracování citlivých údajů.

Za těchto okolností lze uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč. Pokuta až do výše 10 000 000 Kč může být uložena jak právnické nebo fyzické osobě v případě, že se za stejných podmínek dopustí správního deliktu.

Přestupku se fyzická osoba dopustí také tím, že poruší zákaz zveřejnění osobních údajů stanovený jiným právním předpisem. Za těchto okolností získá pokutu ve výši 1 000 000 Kč. V případě správního deliktu u právní nebo fyzické osoby by byla pokuta ve stejné výši.

Za předpokladu, že by fyzická osoba způsobila přestupek spáchaný tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí či jiným obdobně účinným způsobem, by obdržela pokutu až do výše 5 000 000 Kč. Právnická či fyzická osoba u správního deliktu by rovněž zaplatila pokutu ve stejné výši 5 milionů korun.

Rozsudkem ve věci kasační stížnosti žalobkyně se zabýval nejvyšší správní soud,²⁷ ve kterém Úřad pro ochranu osobních údajů uložil žalobkyni pokutu ve výši 3 000 000 Kč za porušení právní povinnosti, uvedené v § 13 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, které se měla dopustit tím, že minimálně nepřijala všechna potřebná opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému přístupu, neoprávněnému zpracování či jinému zneužití osobních údajů jejích klientů. V důsledku uvedeného porušení právní povinnosti došlo k neoprávněnému přístupu a k odcizení záznamového média, obsahujícího významné množství osobních údajů klientů žalobkyně, čímž byly tyto osobní údaje vystaveny nebezpečí jejich neoprávněného zpracování či jiného zneužití. Z tohoto důvodu nejvyšší správní soud ve svém rozsudku zamítl kasační stížnost žalobkyně.

V rozsudku Nejvyššího správního soudu²⁸ opět ve věci kasační stížnosti žalobce, byla uložena životní pojišťovně Aviva, a.s. pokuta ve výši 5 000 Kč za správní delikt dle § 45 odst. 1 písm. g) zákona o ochraně osobních údajů, kterého se pojišťovna dopustila porušením povinnosti stanovené § 12 odst. 1 citovaného zákona tím, že subjektu údajů odmítla poskytnout požadované informace.

V dalším rozsudku Nejvyššího správního soudu²⁹ ve věci kasační stížnosti žalovaného je uvedeno, že žalobce - soudní exekutor byl pověřen provedením exekuce vůči žalovanému - povinnému. V rámci provádění exekuce vydal exekuční příkaz postihující spoluvlastnický podíl žalovaného k nemovitosti. V souvislosti s přípravou dražby tohoto spoluvlastnického podílu vydal žalobce usnesení o ceně nemovitosti, v němž označil povinného rodným číslem, a které následně zveřejnil na svých internetových stránkách. Žalovaný proto zahájil správní řízení, v němž dospěl k závěru, že žalobce porušil povinnost, kterou mu ukládá § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., čímž spáchal delikt dle § 45 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Za tento tzv. jiný správní delikt mu Úřad pro ochranu osobních údajů uložil pokutu ve výši 8 000 Kč.

Z výše uvedenými rozsudky plně souhlasím, myslím si, že každý by měl být trestně stíhán za porušení svých povinností, které jsou v rozporu se ZoOÚ.

---

²⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 21/2005, ze dne 10. 05. 2006.

²⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 34/2008, ze dne 12. 02. 2009.

²⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 36/2008, ze dne 16. 07. 2008.

2.1.9 Předání osobních údajů do jiných států

Osobní údaje je možné předávat do jiných států za předpokladu, že budou splněny všechny podmínky a požadavky, kterým odpovídá právní úprava tohoto zákona.

Volný pohyb osobních údajů nemůže být omezován, pokud jsou údaje předány do členského státu Evropské unie. Do třetích zemí mohou být osobní údaje předány, pokud zákaz omezování volného pohybu osobních údajů nevyplývá z mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána, nebo jsou osobní údaje předány na základě rozhodnutí orgánu Evropské unie. Informace o těchto rozhodnutích zveřejňuje Úřad ve Věstníku.

Pokud nejsou osobní údaje předávány do členského státu Evropské unie nebo z mezinárodní smlouvy nevyplývá zákaz omezování volného pohybu osobních údajů, může být předání osobních údajů uskutečněno, jestliže správce prokáže, že³⁰:

- předání údajů se děje se souhlasem nebo na základě pokynu subjektu údajů,
- v třetí zemi, kde mají být osobní údaje zpracovány, jsou vytvořeny dostatečné zvláštní záruky ochrany osobních údajů, například prostřednictvím jiných právních nebo profesních předpisů a bezpečnostních opatření. Takové záruky mohou být upřesněny zejména smlouvou uzavřenou mezi správcem a příjemcem,
- jde o osobní údaje, které jsou na základě zvláštního zákona součástí datových souborů veřejně přístupných nebo přístupných tomu, kdo prokáže právní zájem; v takovém případě lze osobní údaje zpřístupnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním zákonem,
- předání je nutné pro uplatnění důležitého veřejného zájmu vyplývajícího ze zvláštního zákona nebo z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána,
- předání je nezbytné pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy, uskutečněné z podnětu subjektu údajů, nebo pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů,

---

³⁰ Ustanovení § 27 odst. 3 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

- předání je nezbytné pro plnění smlouvy uzavřené v zájmu subjektu údajů mezi správcem a třetí stranou, nebo pro uplatnění jiných právních nároků, nebo
- předání je nezbytné pro ochranu práv eventuálně životně důležitých zájmů subjektu údajů, zejména pro záchranu života nebo pro poskytnutí zdravotní péče.

Před předáním osobních údajů do třetích zemí, podle předchozích bodů, je správce povinen požádat Úřad o povolení k předání. Při posuzování žádosti, Úřad přezkoumá všechny okolnosti související s předáním, zejména zdroj, konečné určení a kategorie předávaných osobních údajů. Dále účel a dobu zpracování, s přihlédnutím k dostupným informacím o právních nebo jiných předpisech upravujících zpracování osobních údajů ve třetí zemi. V povolení Úřad stanoví dobu, po kterou může správce předání provádět. Pokud dojde ke změně podmínek, za kterých bylo povolení vydáno, zejména na základě rozhodnutí orgánu EU, Úřad toto povolení změnit nebo zruší.³¹

V některých případech není nutno žádat Úřad o povolení k předání osobních údajů. Zejména pokud se na ně vztahuje mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal souhlas Parlament ČR např. Úmluva Rady Evropy č. 108 o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat, vyhlášená pod č. 115/2001 Sb. m. s., nebo se na ně vztahuje rozhodnutí orgánu Evropské unie.³²

Úmluva č. 108 ve svém článku 3 odst. 2 písm. c) stanoví, že: kterýkoliv stát může při podpisu nebo uložení ratifikační listiny, při přijetí, při schválení, přistoupení nebo kdykoliv později sdělit prohlášením zaslaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, že uplatní tuto úmluvu rovněž na soubory osobních údajů, které se nezpracovávají automatizovaně.³³

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že pro předání osobních údajů do států, které ratifikovaly Úmluvu č. 108, není nutné žádat Úřad o povolení ve smyslu § 27 odst. 4 ZoOÚ a ani Úřad není oprávněn zahajovat řízení o povolení k předání, neboť by se v tomto případě jednalo o úkon, který by byl v rozporu s cíli zmiňované mezinárodní smlouvy i se zákonem o ochraně osobních údajů.

³¹ Ustanovení § 27 odst. 4 Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

³² ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Předávání osobních údajů do zahraničí [online]. 2011. [cit. 2011-30-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=41&submenu=45&loc=48>>.

³³ ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Aplikace Úmluvy Rady Evropy č. 108 [online]. 2011. [cit. 2011-30-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=41&submenu=45&loc=49>>.

2.2 Právní předpisy upravující ochranu osobních údajů

V této podkapitole se budu zabývat právními předpisy, které souvisí s ochranou osobních údajů, jelikož si myslím, že úzce korespondují s daným tématem. Konkrétně se bude jednat o Listinu základních práv a svobod, Občanský zákoník, Obchodní zákoník a Trestní zákoník.

2.2.1 Listina základních práv a svobod

Ústavní zakotvení ochrany osobních údajů a práva na ochranu soukromí najdeme v *Listině základních práv a svobod* (dále také „Listina“), která představuje základní pramen právní úpravy ochrany osobních údajů.

Listina v čl. 7 zaručuje právo na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí. Samotným pojmem soukromí neboli soukromý život se zabýval také Evropský soud pro lidská práva ve svém rozsudku ve věci Niemietz proti Německu³⁴, ve kterém se uvádí: *Soud nepovažuje za možné anebo potřebné pokusit se o vyčerpávající definici pojmu „soukromý život“. Mohlo by však být příliš restriktivní limitovat tento pojem „výsostným okruhem,“ ve kterém může jednotlivec žít svůj vlastní osobní život, jak se rozhodne, a úplně z tohoto okruhu vyloučit venkovní svět, který do něj nepatří. Respektování soukromého života musí také obsahovat do určité míry právo zakládat a rozvíjet vztahy s ostatními lidmi.*

Článek 10 upravuje právo každého na zachování jeho lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a ochranu jeho jména. Upravuje také právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života a zároveň právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.

V článku 13 je uvedeno, že nikdo nesmí porušit listovní tajemství ani tajemství jiných písemností a záznamů, ať již uchovávaných v soukromí, nebo zasílaných poštou či jiným způsobem, s výjimkou případů a způsobem, které stanoví zákon. Stejně se zaručuje tajemství zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením.

---

³⁴ DOLEŽÍLEK, J. *Přehled judikatury ve věcech ochrany osobnosti*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-313-3. s. 163.

2.2.2 Občanský zákoník

Na právní úpravu obsaženou v Listině základních práv a svobod, navazuje podle *zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník*, který upravuje ochranu osobnosti.

Ochrana osobnosti je zde vymezena podle § 11 až § 16, kde se uvádí, že fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti. Má právo také na soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.

Zároveň písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky, obrazové a zvukové záznamy, které se vztahují na fyzickou osobu nebo její projevy osobní povahy smějí být pořízeny nebo použity jen s jejím svolením. Svolení není zapotřebí, za předpokladu, že se použijí písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky nebo obrazové a zvukové záznamy k účelům úředním na základě tohoto zákona. Rovněž podobizny, obrazové snímky, obrazové a zvukové záznamy se mohou bez svolení fyzické osoby pořídit nebo použít přiměřeným způsobem též pro vědecké a umělecké účely a pro tiskové, filmové, rozhlasové a televizní zpravodajství. Avšak ani takové využití nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby.³⁵

Fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Výši náhrady určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.³⁶

V případě, že je způsobená škoda při neoprávněném zásahu do práva na ochranu osobnosti, bude za ní odpovídat každý podle ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti za škodu.³⁷

---

³⁵ Ustanovení §12 Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

³⁶ Ustanovení §13 Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

³⁷ Ustanovení §16 Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

2.2.3 Obchodní zákoník

V *zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník*, je upravena ochrana, která se týká také osobních údajů. Jedná se především o ochranu obchodní tajemství podle ustanovení § 17 a násl.

Obchodní tajemství tvoří veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a podnikatel odpovídajícím způsobem zajišťuje jejich utajení.

Podnikatel provozující podnik, na který se obchodní tajemství vztahuje, má výlučné právo tímto tajemstvím nakládat, zejména udělit svolení k jeho užití a stanovit podmínky. Jestliže dojde k porušení nebo ohrožení práva na ochranu obchodního tajemství, přísluší podnikateli právní ochrana jako při nekalé soutěži.³⁸

Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži ve své působnosti vymezují osoby, jejichž práva byla nekalou soutěží porušena nebo ohrožena. Tyto osoby se mohou dožadovat u rušitele, aby zdržel své jednání a odstranil závadný stav. Dále mají nárok požadovat přiměřené zadostiučinění, které může být poskytnuto i v penězích, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení.³⁹

2.2.4 Trestní zákoník

Další právní předpis, který se zabývá ochranou osobních údajů je *zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Zde je definován podle § 180 trestný čin neoprávněného nakládání s osobními údaji.

Každý kdo by třebaže i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si присvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné moci, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

---

³⁸ Ustanovení § 18 a § 20 Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

³⁹ Ustanovení § 53 Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

Stejným způsobem bude potrestán každý, kdo i kdyby jen z nedbalosti, poruší státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají.⁴⁰

Odnětím svobody na jeden rok až pět let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán v případě, že:

- spáchá trestný čin, který je uvedený výše, jako člen organizované skupiny,
- dopustí se takového činu tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,
- způsobí takovým činem značnou škodu, nebo
- vykoná takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li trestným činem, který je rozebrán výše, škodu velkého rozsahu, nebo spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

Neoprávněným nakládáním s osobními údaji se zabýval i Nejvyšší soud⁴¹. Pachatel si zde, jako příslušník Policie České republiky, pro své soukromé účely obstaral v informačních systémech Policie ČR údaje týkající se určité osoby a jejího osobního automobilu. Za spáchání trestného činu zneužití pravomoci veřejného činitele a neoprávněného nakládání s osobními údaji byl uznán vinným.

Dalšího trestného činu neoprávněného nakládání s osobními údaji se pachatelka dopustila tím, že poskytla novináři materiály obsahující osobní údaje jiných osob, např. trestní oznámení, spisy a další materiály Policie ČR, získané při výkonu povolání jejího manžela. Nejvyšší soud ČR zamítl ve svém usnesení odvolání obviněné, i přesto, že se hájila tím, že materiály policie předala pouze jediné osobě, a sice novináři, aby nalezené materiály předal policii, neboť se obávala, že příslušné oddělení policie, jak bylo v minulosti zvykem, tuto záležitost zamlčí, důkazy zatají a věc zapře.⁴²

---

⁴⁰ Ustanovení § 180 odst. 2 Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

⁴¹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 3 Tdo 1623/2008, ze dne 06. 05. 2008.

⁴² Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 6 Tdo 850/2008, ze dne 16. 07. 2008.

Další právní předpisy upravující ochranu osobních údajů

Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě v ustanovení § 16 až § 18 upravuje ochranu údajů, které od jednotlivých osob získává Český statistický úřad nebo jiné státní orgány, které vykonávají státní statistickou službu.

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu určuje zaměstnancům ve zdravotnictví v § 55 odst. 2 písm. d) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděli v souvislosti s výkonem svého povolání, s výjimkou případů, kdy skutečnosti sdělují se souhlasem ošetřované osoby nebo v případě zproštění této povinnosti nadřízeným orgánem v důležitém státním zájmu.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů „autorský zákon“, zahrnuje v ustanovení § 7 také úpravu institutu ochrany osobních údajů.

Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách upravuje ochranu bankovního tajemství. Dle § 38 se na všechny bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit, vztahuje bankovní tajemství. Banka je povinna osobám pověřeným výkonem bankovního dohledu podat zprávu o všech záležitostech, které jsou předmětem bankovního tajemství.

V zákoně č. 85/1996 Sb., o advokacii, se uvádí povinnost mlčenlivosti dle ustanovení § 21 a vztahuje se jak na advokáta a na advokátní koncipienty, které zaměstnává, tak i na jeho zaměstnance.

Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě je povinný zabezpečit ochranu údajů obsažených v evidencích před vyjádřením, zneužitím, poškozením, ztrátou a odcizením.

Tyto zvláštní zákony vznikají jako reakce na možnosti jednotlivce ovlivnit využívání osobních údajů o sobě samém. Každý z nás má jen omezené možnosti ovlivnit už jen samotné vytváření osobních údajů. Proto musí zákony poskytnout každému určité záruky a jistotu ochrany.

2.3 Svobodný přístup k informacím a ochrana osobních údajů

Jako neobvyklou oblast činnosti pro ochranu osobních údajů výstižně charakterizuje hledání rovnováhy na jedné straně mezi právem na soukromí a na straně druhé právem na informaci.

Zcela záměrně je do jednoho oboru spojována problematika na první pohled naprosto protikladná. Neboť svobodný přístup k informacím je projevem principu publicity veřejné správy a ochrana osobních údajů je naopak projevem principu ochrany soukromí občanů.⁴³

Oba principy mají svůj ústavní základ v Listině základních práv a svobod. Konkrétně v čl. 17 Listina zaručuje svobodu projevu a právo na informace. Každý má právo svobodně se vyjadřovat slovem, písmem, tiskem, obrazem, jakož i jinými způsoby, a také svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu. Výslovně se zakazuje cenzura. Svoboda projevu a právo vyhledávat a šířit informace může být omezena pouze tehdy, jestliže se jedná o opatření nezbytné v demokratické společnosti pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu zdraví a mravnosti. Státním orgánům a orgánům územní samosprávy je pak uloženo přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.

Podrobnou právní úpravu svobodného přístupu k informacím vyjadřuje *zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*, který je obecnou právní normou, zajišťující právo veřejnosti na informace, které mají k dispozici státní orgány, orgány územní samosprávy a další subjekty, jež rozhodují na základě zákona o právech a povinnostech občanů a právnických osob. Ty jako povinné subjekty jsou zavázány k tomu, aby automaticky zveřejňovaly určité informace o své činnosti a další informace, jimiž disponují a vydali je na požádání fyzické nebo právnické osobě.⁴⁴

Omezit poskytnutí požadované informace může povinný subjekt pouze za podmíněk a z důvodů, které stanoví zákon, tj. např. z důvodu: ochrany utajovaných informací, ochrany obchodního tajemství, ochrany důvěrnosti majetkových poměrů, probíhajícího trestního řízení, rozhodovací činnosti soudů, plnění úkolů zpravodajských služeb aj.

---

⁴³ POSPÍŠIL, P.: HUTEČKA, K. Metodické a koordinační dovednosti v sociálních službách. Ostrava: PITSTOPMEDIA, 2007. ISBN 978-80-7368-229-3. s. 46.

⁴⁴ MATOUŠOVÁ, M.; HEJLÍK, L. *Osobní údaje a jejich ochrana*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-322-5. s. 13.

V rámci povinnosti poskytovat informace se vedl soudní spor ve věci Žadatel vs. Všeobecná zdravotní pojišťovna (dále jen VZP)⁴⁵. Žadatel požadoval sdělit celkem dvě informace, první se týkala seznamu o smluvních partnerech a jejich zaměstnanců a druhá se vztahovala na seznam všech příjemců prostředků ze základního fondu zdravotního pojištění a sdělení jejich částky. U první žádosti mu okresní pobočka VZP sdělila, že požadované informace jsou k dispozici k nahlédnutí na pobočce, ale seznam příjemců ze základního fondu a sdělení částek poskytnout odmítla. Žadatel podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, na které reagoval ředitel příslušné pobočky sdělením, že toto odvolání považuje za bezpředmětné. Žadatel následně podal žalobu k Městskému soudu v Praze. Řízení o této žalobě Městský soud v Praze usnesením zastavil s tím, že VZP není vzhledem k požadovaným informacím povinným subjektem, neboť ji není možno považovat za veřejnou instituci hospodařící s veřejnými prostředky. Pojem veřejná instituce hospodařící s veřejnými prostředky Městský soud v Praze vyložil tak, že se jedná pouze o Českou televizi a Český rozhlas. Proti usnesení Městského soudu v Praze o zastavení řízení podal žadatel ústavní stížnost. Ústavní soud České republiky svým nálezem usnesení Městského soudu v Praze zrušil. Dle názoru Ústavního soudu ČR je povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím každý subjekt, který naplňuje definiční znaky pojmu veřejná instituce hospodařící s veřejnými prostředky, a nikoli pouze Česká televize a Český rozhlas.

Zákon podrobně stanoví postup při vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Pokud povinný subjekt po posouzení žádosti informaci neposkytne vůbec nebo v požadovaném rozsahu, vydá o tom rozhodnutí. Jestliže povinný subjekt v zákonem stanovené lhůtě neposkytl informaci ani nevydal rozhodnutí, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým informace odepřel.⁴⁶

Svobodný přístup k informacím výslovně konstatuje, že se nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu. Takovým předpisem je zde na mysli *zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů*, který představuje zřetelnou a nepřekročitelnou hranici svobodného přístupu k informacím.

---

⁴⁵ Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 671/02, ze dne 16. 01. 2003.

⁴⁶ POSPÍŠIL, P.: HUTEČKA, K. Metodické a koordinační dovednosti v sociálních službách. Ostrava: PITSTOPMEDIA, 2007. ISBN 978-80-7368-229-3. s. 47.

Ochrana osobních údajů a její úspěšné praktické provádění zohledňují její nezrušitelné meze. Důležitým prvkem pro její správné fungování je preventivní účinnost tzn. činnosti vykonávané za předem stanoveným účelem. Prevence však nespočívá jen v přijímání rozmanitých a organizačních opatření, která mají zabránit neoprávněnému přístupu k osobním údajům. Je tomu tak především proto, že osobní údaje lze využívat úplně jinak, než byl průvodní záměr toho, kdo je pořídil a kdo byl za ně v době vzniku zodpovědný.⁴⁷

Zároveň ochrana osobních údajů, tak jak je dnes zakotvena v právním řádu České republiky má za cíl zabránit zneužití osobních údajů a umožnit zpřístupnění těchto údajů k legálním účelům.

Svobodný přístup k informacím a ochrana osobních údajů jsou, podle mého názoru, mezi sebou velmi úzce spjaty. Myslím si, že všichni by měli mít právo na získání potřebných informací a zároveň na ochranu svých osobních údajů. Každý by měl proto obě pravomoci plně respektovat, používat je pro svoji potřebu a nakládat s nimi tak, aby byl zachován soulad mezi nimi.

---

⁴⁷ MATOUŠOVÁ, M.; HEJLÍK, L. *Osobní údaje a jejich ochrana*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-322-5. s. 13-14.

3 Ochrana osobních údajů ve společnosti BADEN s.r.o.

První praktická část diplomové práce je zaměřená na strojírenskou společnost BADEN s.r.o. Kde se nejdříve zaměřím na představení této společnosti a následně posoudím, jak společnost zpracovává osobní údaje svých zaměstnanců při vzniku pracovního poměru, během trvání pracovního poměru a po jeho ukončení v souladu se ZoOÚ. V další části se budu zabývat kamerovým systémem v rámci zajištění ochrany této společnosti.

3.1 Představení společnosti

Strojírenská společnost BADEN s.r.o., byla založena a zaregistrována v obchodním rejstříku u Krajského soudu v Ostravě dne 15. května 1997. Hlavní sídlo společnosti se nachází na ulici Teplická 48, v Hranicích I - Město. V současnosti jsou majiteli a jednatelem společnosti: p. Josef Pařorek a p. Radovan Krapl.

BADEN s.r.o., je česká společnost, která se zabývá drobnou výrobní a servisní činností ve strojírenství a topenářské technice. Předmětem podnikání dle obchodního rejstříku je:

- obráběčství,
- zámečnictví, nástrojařství,
- výroba, obchod a služby.

Z počátku společnost disponovala 15 pracovníky, ale postupnou orientací podnikatelských aktivit na zahraniční zákazníky, stoupl v roce 2010 počet zaměstnaných pracovníků na 47 a objem roční produkce činil 50 mil. Kč.

Podnikatelská činnost strojírenské společnosti BADEN s.r.o., je realizována ve dvou výrobních halách o celkové rozloze cca 1 000 m² v Hranicích a 1 500 m² v Milenově. Kromě vlastních výrobních prostor, podnik disponuje skladovými prostory. V areálu je také k dispozici i dostatečná kapacita pro povrchovou úpravu výrobků lakováním. Zároveň se zde nachází kanceláře pro přípravu výroby a vedení společnosti.

Strojírenská společnost BADEN s.r.o. více než 90 % své produkce vyváží do země EU, kde zákazníci požadují vysokou kvalitu zpracování a přesnost. Hlavním odběratelem v současnosti je Německo, s kterým firma spolupracuje již několik let.

Společnost klade maximální důraz na zvyšování kvalifikace všech svých zaměstnanců. Jedná se hlavně o nepřetržitou obnovu svářecích průkazů a pravidelné školení bezpečnosti a obsluhy zařízení.

BADEN s.r.o. úzce spolupracuje se Středním odborným učilištěm v Hranicích, kde žáci třetích ročníků v oboru zámečnick a obráběč kovů, docházejí na praxi. Na konci studia je posléze nejlepším žákům nabídnuta možnost zaměstnání ve strojírenské společnosti. Současně je studentům maturitního oboru mechanik NC strojů také nabízená možnost pracovat na nových nakoupených NC strojích.

3.2 Zpracování osobních údajů

Zpracování osobních údajů v rámci pracovněprávního vztahu se řídí zákoníkem práce, který upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem.

Společnost BADEN s.r.o. jako zaměstnavatel, zaměstnává své zaměstnance v rámci pracovněprávního vztahu na základě pracovního poměru prostřednictvím pracovní smlouvy.

V rámci této společnosti, se proto zaměřím na zpracování osobních údajů z hlediska tří základních částí, které se dělí:

- zpracování osobních údajů před uzavřením pracovního poměru,
- zpracování osobních údajů za trvání pracovního poměru,
- zpracování osobních údajů po ukončení pracovního poměru.

3.2.1 Zpracování osobních údajů před uzavřením pracovního poměru

Výběr fyzických osob ucházejících se o zaměstnání z hlediska kvalifikace, nezbytných požadavků nebo zvláštních schopností je v působnosti zaměstnavatele.

Zaměstnavatel má právo požadovat v souvislosti s jednáním před vznikem pracovního poměru od fyzické osoby, která se u něj uchází o práci nebo od jiných osob, jen takové údaje, které bezprostředně souvisí s uzavřením pracovní smlouvy.

Z hlediska ochrany osobních údajů je zde důležitý zákon o zaměstnanosti, ve kterém je podle § 12 odst. 2 výslovně stanoveno, že zaměstnavatel nesmí při výběru zaměstnanců vyžadovat informace týkající se národnosti, rasového nebo etnického původu, politických postojů, členství v odborových organizacích, náboženství, filozofického přesvědčení, sexuální orientaci, dále informace, které odporují dobrým mravům, a osobní údaje, které neslouží k plnění povinností zaměstnavatele stanovené zvláštním právním předpisem.

V případě, že by zaměstnavatel požadoval informaci bez přímé opory ve zvláštním právním předpise, nebude sice snaha o získání této informace v rozporu se zákonem o zaměstnanosti, může ale být v rozporu s ustanovením dle § 5 odst. 1 písm. d) ZoOÚ, neboť je povoleno, shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro jeho naplnění. Zároveň na žádost uchazeče o zaměstnání je zaměstnavatel povinen prokázat potřebnost požadovaného osobního údaje, který nesmí být v rozporu s citlivými údaji dle § 4 písm. b) ZoOÚ.⁴⁸

Z výše uvedeného vyplývá, že rozsah informací, které zaměstnavatel může požadovat po uchazečích o zaměstnání, je značně omezen, a proto se může týkat jen takových údajů, které přímo souvisí s obsazovaným pracovním místem. Jedná se o základní identifikační údaje jako je jméno nebo jména, příjmení, adresa bydliště, datum narození, přitom se musí brát v úvahu riziko diskriminace z hlediska věku, informace o vzdělání a praxi, případně informace o zvláštních předpokladech nebo schopnostech, které mají vztah k obsazované pracovní pozici a běžné kontaktní údaje např. telefonní číslo nebo e-mailovou adresu.

Následnou povinností zaměstnavatele je zpracované osobní údaje potenciálních pracovníků chránit před jejich zneužitím dle § 13 ZoOÚ a v okamžiku, kdy je vybrán vhodný uchazeč a je s ním sepsána pracovní smlouva, pominul důvod, pro který byly osobní údaje shromážděny. Zaměstnavatel je tedy povinen vrátit zaslané nabídky jako je životopis případně další písemnosti neúspěšným uchazečům nebo je zlikvidovat. Za předpokladu, že by si zaměstnavatel chtěl pro potřeby dalšího využití zaslané osobní údaje ponechat, mohl by tak učinit pouze se souhlasem vybraných osob.

---

⁴⁸ BARTÍK, V.; JANEČKOVÁ, E. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*. Praha: Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-740-9. s. 159.

O práci ve strojírenské společnosti se mohou ucházet jak absolventi středního odborného učiliště, tak ostatní uchazeči posláni z pracovního úřadu. Absolventi po dobu svého studia, které trvá tři roky, dochází pravidelně do společnosti na praxi. Na konci studia je těm nejzručnějším nabídnuta možnost uplatnit se jako zámečnický, obráběč kovů nebo mechanik na NC strojích. Možnost získat práci ve společnosti mají také ostatní uchazeči, a to prostřednictvím úřadu práce. Společnost zašle úřadu, na vybrané volné pracovní místo, potřebné informace a nezbytné požadavky. Následně se uchazeči mohou dostavit po telefonické domluvě na osobní pohovor.

Během osobním pohovoru jsou jak absolventům, tak uchazečům z úřadu práce, pokládány stejné otázky. Ze všeho nejvíc společnost zajímá kvalifikace uchazečů a jejich případná dosavadní praxe. V případě zájmu, si společnost poznamená kontaktní údaje, jako jsou: jméno, příjmení, adresa bydliště a kontakt ve formě telefonního čísla. Za žádných okolností se nikdy během pohovoru firma neptá na věk ani nevyžaduje výpis z rejstříku trestů.

Poté co je vybrán vhodný kandidát, si společnost klade jedinou podmínku, a tou je, podrobení se lékařské prohlídce u závodního lékaře. Po úspěšné prohlídce je s novým zaměstnancem sepsána pracovní smlouva dle dohody.

Po vybrání vhodného pracovníka, jsou ostatní kandidáti telefonicky oznámeni o neúspěchu, a jejich případné osobní údaje jsou řádně zlikvidovány. Také úřad práce je informován o obsazení volného pracovního místa.

3.2.2 Zpracování osobních údajů za trvání pracovního poměru

Během zpracování osobních údajů za trvání pracovního poměru je důležité určit, zda je zaměstnavatel povinen registrovat se na Úřadě pro ochranu osobních údajů v případě, že zpracovává osobní údaje svých zaměstnanců. Ustanovení § 16 odst. 1 ZoOÚ vymezuje, že ten, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle tohoto zákona, s výjimkou zpracování podle § 18, je povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu před zpracováním osobních údajů. Oznamovací povinnost podle § 16 ZoOÚ se zároveň nevztahuje na zpracování osobních údajů, které správci ukládá zvláštní zákon nebo je takových osobních údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona.

Z výše uvedeného vyplývá, že po uzavření pracovní smlouvy vzniká zaměstnavateli řada dalších povinností v rámci zpracování osobních údajů. Je třeba, aby zaměstnavatel znal a používal celou řadu právních předpisů, které mu ukládají povinnost zpracovávat velké množství osobních údajů o svých zaměstnancích.

Tyto zvláštní zákony také přesně určují, které konkrétní údaje, zpracovány být musí. Mezi základní předpis patří zákoník práce. Dalšími zákony jsou např. zákon o zaměstnanosti, zákon o veřejném zdravotním pojištění, zákon o důchodovém pojištění, zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zákon o nemocenském pojištění, zákon o dani z příjmů a mnohé další.

Zákoník práce neukládá zaměstnavateli jen povinnosti, ale poskytuje mu také právo vést osobní spis zaměstnance dle § 312. Osobní spis smí však obsahovat jen písemnosti, které jsou nezbytné pro výkon práce v pracovněprávním vztahu. Jedná se o základní identifikační údaje: jméno, příjmení, adresa bydliště, číslo občanského průkazu, informace o trestní bezúhonnosti zaměstnance, jsou-li tyto údaje pro vykonávanou práci zapotřebí, druhopis pracovní smlouvy, platební výměr, kopie dokladů o dosaženém vzdělání a získaných zvláštních kvalifikacích aj.

Do osobního spisu mohou nahlížet vedoucí zaměstnanci, kteří jsou zaměstnanci nadřízeni. Právo zde nahlížet má také orgán inspekce práce, úřad práce, soud, státní zástupce, příslušný orgán Policie České republiky, Národní bezpečnostní úřad a zpravodajské služby. Zaměstnanec má rovněž právo nahlížet do svého osobního spisu, činit si z něho výpisky a pořizovat si stejnopisy dokladů v něm obsažených, a to na náklady zaměstnavatele.⁴⁹

Zvýšenou pozornost je třeba věnovat i zpracování citlivých osobních údajů, které jsou regulovány podle § 9 ZoOÚ. Klíčovým ustanovením je zde § 9 písm. d) ZoOÚ, kde je definováno, že zpracování citlivých osobních údajů je možné, jen za předpokladu, že je zpracování nezbytné pro dodržení povinností a práv správce odpovědného za zpracování v oblasti pracovního práva a zaměstnanosti, stanoveném zvláštním právním předpisem. Takovým zvláštním zákonem je bezpochyby zákoník práce.

---

⁴⁹ BARTÍK, V.; JANEČKOVÁ, E. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*. Praha: Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-740-9. s. 168.

Ten zaměstnavatel zakazuje vyžadovat od zaměstnance informace převážně o těhotenství, rodinných a majetkových poměrech, sexuální orientaci, původu, členství v odborové organizaci, členství v politických stranách nebo hnutích, příslušnosti k církvi nebo náboženské společnosti a trestně právní bezúhonnosti.

Společnost BADEN s.r.o. zpracovává osobní údaje svých zaměstnanců pouze za účelem vedení personální a mzdové agendy. Z toho plyne, že pro dodržení právních povinností uložených zvláštními zákony, nemusí plnit oznamovací povinnost. Oznamovací povinnost by se v tomto případě na společnost jako zaměstnavatele vztahovala, pouze za předpokladu, kdyby zpracovávala osobní údaje svých zaměstnanců i pro jiné účely, než je uloženo zvláštními zákony. Respektive by jejich zpracování nevyplynulo ze žádného právního předpisu, ale bylo by založeno jen na souhlase zaměstnance. V takovém případě by bylo třeba oznamovací povinnost splnit.

Osobní spis zaměstnance vede společnost u všech svých pracovníků, který je dobře zabezpečen, aby se nedostal do rukou nepovolaným osobám. V jednotlivých spisech je možné nalézt údaje jako je jméno a příjmení zaměstnance, jeho adresa, číslo občanského průkazu, pracovní smlouva, platební výměr, svářečí průkaz, kopie dokladů o dosaženém vzdělání, popřípadě zápočtový list z předchozího zaměstnání. Společnost zpracovává výše uvedené údaje, které odpovídají pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro jeho naplnění.

3.2.3 Zpracování osobních údajů po ukončení pracovního poměru

Doba nezbytně nutná pro zpracování osobních údajů zaměstnanců je obecně doba, po kterou trvá pracovní poměr. Zároveň je rozsah údajů zpracovaných pro účely pracovního poměru v osobním spise zaměstnance limitován svým obsahem na údaje, které jsou nezbytné pro výkon práce v pracovněprávním vztahu.

Po ukončení pracovního poměru je možné osobní údaje uchovávat pouze z důvodu, které jsou stanoveny v § 150 zákoníku práce. Ten říká, že zaměstnavatel eviduje údaje o fyzické osobě tedy o svém zaměstnanci, jako jsou jméno, příjmení a adresa. Dále písemnosti týkající se prováděných srážek ze mzdy, a to po stejnou dobu jako ostatní údaje a doklady týkající se mzdy či platu.

Dle § 5 odst. 1 písm. e) ZoOÚ je možné osobní údaje uchovávat pouze po dobu, která je nezbytně nutná k účelu jejich zpracování. Poté mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro vědecké účely a pro účely archivnictví. Při použití pro tyto účely, je třeba dbát práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů. Následně je zapotřebí, tyto údaje anonymizovat, jakmile je to možné.

Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ukládá povinnost archivovat účetní záznamy, které jsou nezbytné pro účely důchodového pojištění po dobu 30 kalendářních let.⁵⁰

Strojírenská společnost po ukončení pracovního poměru vždy vydává každému svému zaměstnanci zápočtový list a výstupní list, který je pro něho důležitý, neboť má doklad o tom, že nemá vůči společnosti žádné závazky. Dokumenty jako je svářečí průkaz či jiná osvědčení, které zaměstnanec předložil během trvání pracovního poměru, mu jsou zpátky rovněž vráceny. Ostatní nepotřebné dokumenty jsou náležitě odstraněny.

Společnost archivuje jen účetní záznamy, které obsahují údaje potřebné pro účely důchodového pojištění, stanovené zákonem o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Společnost před vznikem pracovního poměru nevyžaduje informace, které by byly v rozporu se zákonem o zaměstnanosti. Zaznamenává si jen takové údaje, které přímo souvisí s vybraným pracovním místem. Takto získané informace následně chrání před zneužitím nebo jiným neoprávněným zacházením do doby, než je vybrán vhodný uchazeč. Poté jsou osobní údaje od neúspěšných kandidátů řádně zlikvidovány. Během trvání pracovního poměru zpracovává společnost osobní údaje svých zaměstnanců jen pro účely vedení personální a mzdové agendy, z toho vyplývá, že nemá povinnost podávat oznamovací povinnost na příslušném úřadě. Současně vede osobní spisy svých zaměstnanců, které slouží jen k stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro jeho naplnění. Po skončení pracovního poměru jsou zaměstnanci vráceny potřebné dokumenty.

---

⁵⁰ ustanovení § 35a Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

3.3 Kamerové systémy

V této kapitole se zaměřím na používání kamerového systému, které nepochybně patří do působnosti Úřadu, které vydalo písemné stanovisko, jenž obsahuje hlavní zásady provozování tohoto systému z hlediska ZoOÚ.

Provozování kamerového systému je považováno za zpracování osobních údajů, pokud je poblíž jeho sledování prováděn záznam pořizovaných záběrů, nebo jsou v záznamovém zařízení uchovávány informace. Účelem těchto záznamů, případně vybraných informací, je jejich využití k identifikaci fyzických osob v souvislosti s určitým jednáním.

Samotné kamerové sledování fyzických osob ovšem není zpracováním osobních údajů podle ZoOÚ, protože postrádá úroveň podmínek pro zpracování údajů ve smyslu § 4 písm. e). To však nevylučuje aplikaci jiných právních předpisů, zejména ustanovení občanského zákoníku upravujícího podmínky ochrany osobnosti.

Údaje uchovávané v záznamovém zařízení, ať obrazové či zvukové, jsou osobními údaji za předpokladu, že na základě těchto záznamů lze přímo či nepřímo identifikovat konkrétní fyzickou osobu. Fyzická osoba je identifikovatelná, pokud ze snímku, na němž je zachycena, jsou patrné její charakteristické rozpoznávací znaky, zejména obličej, a na základě propojení rozpoznávacích znaků s dalšími disponibilními údaji, je možná plná identifikace osoby. Osobní údaj pak ve svém souhrnu tvoří identifikátory, které umožňují příslušnou osobu spojit s určitým jednáním zachyceným na snímku.⁵¹

Zpracování osobních údajů provozováním kamerového systému je přípustné v rámci plnění úkolů uložených zákonem např. Policii České republiky nebo na základě řádného souhlasu subjektu údajů. Bez souhlasu subjektu údajů je užití kamerového systému možné, jen podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) ZoOÚ.

Při provozování kamerového systému, vybaveného záznamovým zařízením, se musí respektovat následující povinnosti⁵²:

---

⁵¹ ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Kamerové systémy [online]. 2011. [cit. 2011-30-03].

Dostupný z WWW: < http://www.uoou.cz/files/stanovisko_2006_1.pdf >

⁵² viz 51.

- kamerové sledování nesmí nadměrně zasahovat do soukromí a je možné ho použít zásadně jen v případě, kdy sledovaného účelu nelze dosáhnout jinou cestou. Dále je vyloučeno používat kamerový systém v prostorách určených pouze k soukromým úkonům, jako jsou toalety a sprchy,
- je nezbytné předem jednoznačně stanovit účel pořizování záznamů tak, aby byly využity pouze v souvislosti se zjištěním události, která poškozuje důležité, právem chráněné zájmy správce,
- je zapotřebí stanovit lhůtu pro uchovávání záznamů. Doba uchovávání dat by neměla přesáhnout časový limit maximálně přípustný pro naplnění účelu provozování kamerového systému. Data by měla být proto uchovávána v rámci časové smyčky např. 24 hodin, pokud jde o trvale střežený objekt, nebo případně i dobu delší, v zásadě však nepřesahující několik dnů, nejde-li o pořizování záznamů policejním orgánem podle zvláštního zákona, a po uplynutí této doby vymazána. Pouze v případě existujícího bezpečnostního incidentu by měla být data zpřístupněna orgánům činným v trestním řízení, soudu nebo jinému oprávněnému subjektu,
- důležité je řádně zajistit ochranu snímacích zařízení, přenosových cest a datových nosičů, na nichž jsou uloženy záznamy, před neoprávněným nebo nahodilým přístupem, změnou, zničením či ztrátou nebo jiným neoprávněným zpracováním jak je definováno v § 13 ZoOÚ.
- subjekt údajů musí být o užití kamerového systému vhodným způsobem informován např. nápisem v monitorované místnosti, v souladu s § 11 odst. 5 ZoOÚ.
- je nezbytné garantovat další práva subjektu údajů, zejména přístup ke zpracovávaným informacím a právo na námitku proti jejich zpracování,
- zpracování osobních údajů je třeba registrovat na Úřadě v případě, že nejde o uplatnění zvláštního práva či povinností vyplývajících ze zvláštního zákona, jako je § 18 odst. 1 písm. b) ZoOÚ.

Společnost BADEN používá kamerový systém na sklady, které vlastní, aby v případě odcizení materiálů nebo hotových výrobků, měla možnost identifikovat pachatele. Před vstupem do těchto skladů je každý příchozí informován přítomností tohoto systému nápisem, umístěných na dveřích. Kromě skladů, vlastní podnik ještě dvě výrobní haly.

Zde prozatím kamery nainstalované nejsou, protože společnost to nepovažovala dosud za potřebné, neboť v době provozu haly jsou zde přítomní jen zaměstnanci a pravděpodobnost, že by něco ukradli, je nepatrná, vzhledem k popisu práce, kterou vykonávají.

Společnost má nainstalované kamery také u brány při příjezdu a odjezdu z firmy, jelikož sídlí hned vedle učiliště, a v případě, že by zde měla zaměstnávat vrátného, který by měl zapisovat všechny příchozí a odchozí studenty popřípadě zaměstnance, kteří během dne projdou hlavní bránou, by bylo nemožné. Z toho důvodu, je zde kamerový systém, který zaznamenává každého, kdo do areálu společnosti vstoupí.

Budova, ve které se nachází sídlo společnosti a kanceláře pro její vedení, opatřena kamerovým systémem není. Každý kdo by chtěl vstoupit do budovy, a není zaměstnancem strojírenské společnosti, tak může učinit jen po dopředu domluvené telefonické schůzce. Obvykle se jedná o obchodníky, kteří by se rádi stali dodavateli pro společnost, případně uchazeči o zaměstnání. Ani zde prozatím společnost neuvažuje o instalaci kamerového sledování, protože jim prozatím vyhovuje kamerový systém, který je umístěn u hlavní brány při vjezdu do prostoru společnosti.

Používání kamerového systému ve společnosti je vybaveno záznamovým zařízením, které uchovává zaznamenané údaje po dobu tří dnů. Po této době je záznam automaticky smazán. Každý kdo vstoupí do areálu společnosti nebo do skladů je upozorněn na to, že se zde nachází kamerové sledování. Tento systém slouží pro zabezpečení majetku společnosti a před vstupem neoprávněných osob. Proto je také společnost zaregistrována na Úřadě pro ochranu osobních údajů.

Myslím si, že strojírenská společnost má velmi dobře promyšlený způsob umístění kamerového systému pro jeho efektivní využití. Také používání nápisu umístěné před vstupem do skladů je důležitý, protože je tato povinnost stanovena podle § 11 odst. 5 ZoOÚ. Přesto bych společnosti do budoucna navrhovala nainstalování kamerového systému i do budovy, kde se nachází její sídlo a kanceláře, jelikož by si tím ještě více zajistila ochranu před případným neoprávněným vstupem cizích osob do budovy.

4 Průzkum ochrany osobních údajů

V praktické části průzkumu ochrany osobních údajů se budu věnovat osobním údajům a jejich ochraně na základě dotazníku. Smyslem toho průzkumu je zjištění, zda podnikatelé a ostatní účastníci výzkumu, mají základní představu o ochraně osobních údajů a dalších náležitostech, které se týkají této oblasti.

4.1 Přípravná fáze

Před zahájením každého průzkumu je třeba nejdříve provést přípravnou fázi, která se skládá: z definování problému, stanovení jednotlivých cílů, typu údajů, nástrojů a sběru dat a z pilotáže.⁵³

Definování problému

Ochrana osobních údajů je velmi důležitá, neboť jejich zneužití je dnes značně jednoduché. Velmi snadno si totiž může každý najít potřebné údaje například v obchodním rejstříku, v katastru nemovitostí, na internetu nebo ve zlatých stránkách. Proto by se měl každý snažit chránit své údaje, aby je nikdo nemohl jakýmkoliv způsobem zneužít. Nejlepší způsob jak je chránit, je mít minimální přehled o jejich ochraně.

Definování cíle

Cílem toho průzkumu bylo zjištění, zda lidé mají všeobecný přehled o ochraně osobních údajů. Konkrétně co si představují pod pojmem osobní údaj, kde by hledali pomoc při ochraně svých osobních údajů, kdo se podle nich může domáhat svých práv na úřadě pro ochranu osobních údajů a jestli ví, který předpis je základním pramenem úpravy této ochrany.

Zároveň zda si čtou obchodní podmínky a poučení o ochraně osobních údajů při různých registracích nebo podepisování dokumentů. Jsou-li spokojeni se zajištěním ochrany v rámci osobních údajů v ČR. Jestli je pro ně rodné číslo citlivý údaj či emailová adresa osobním údajem. Zdali je v případě pořizování kopií osobních dokladů zapotřebí povolení. A považují-li za správné zveřejňovat osobní údaje do obchodního rejstříku.

---

⁵³ KOZEL, R. *Moderní marketingový výzkum*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0966-X. s. 69 -84.

V otázkách pracovněprávního vztahu jsem se snažila zjistit, co si respondenti myslí o kamerových systémech, konkrétně zda se v práci setkávají s používáním toho systému, jestli jsou oni sami sledováni při práci kamerami a považují-li ho za zasahování do soukromí. Následně kde by hledali nápravu v případě zjištění špatného zpracování osobních údajů svým zaměstnavatelem.

Typy údajů

Ke zjištění potřebných údajů byly použity jak primární data, získané pomocí dotazníků, tak sekundární údaje opatřené z příslušné literatury vztahující se k dané problematice.

Metoda a nástroj sběru dat

Výzkum proběhl metodou osobního a písemného dotazování. Nástrojem sběru dat byl dotazník, který je uveden v příloze A, který má 2 strany a obsahuje celkem 15 otázek.

Pilotáž

V měsíci únoru 2011 byla provedena pilotáž s použitím 10 dotazníků, kdy byly zjištěny a poté odstraněny chyby či nedostatky při vyplňování.

4.2 Realizační fáze

Realizační fáze popisuje, kde dotazování probíhalo a jakým způsobem byly zpracovány zjištěné údaje.

Dotazování probíhalo ve městech Hranice a Frýdek-Místek v měsíci únor a březen 2011, kdy bylo osloveno celkem 110 respondentů. Návratnost byla však nižší, činila 95 dotazníků, které byly ale správně vyplněny, a poté zpracovány pro následnou analýzu.

V průběhu dotazování nevznikly žádné problémy. Respondenti obvykle velmi rádi a s ochotou dotazník vyplňovali.

Všech 95 dotazníků jsem náhodně očíslovala, poté jsem zjištěné údaje zpracovala v aplikaci Microsoft Office Excel 2007 prostřednictvím datové matice, kterou jsem následně upravila pro vytvoření přehledných grafů a vyvodila výsledky.

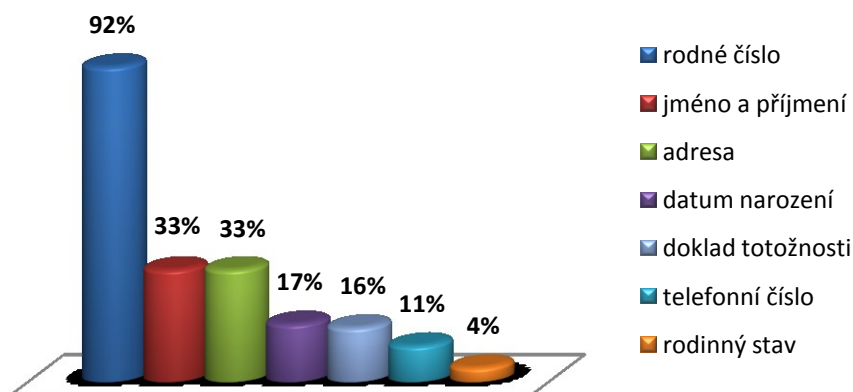
4.3 Analýza výsledků výzkumu

V této podkapitole se zaměřuji na vyhodnocení stanových cílů, které jsem rozdělila do čtyř oblastí:

- a) charakteristika osobních údajů,
- b) ochrana osobních údajů,
- c) všeobecný přehled o ochraně osobních údajů,
- d) osobní údaje v rámci pracovněprávních vztahů.

A) CHARAKTERISTIKA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Obr. 4.1 Osobní údaje

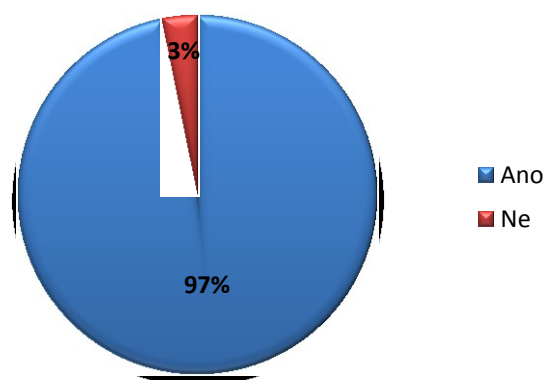

Zdroj: Vlastní zpracování

První otázka, na kterou měli respondenti odpovědět, byla, co si konkrétně představí pod pojmem „osobní údaj“. Neměli určené žádné možnosti, a proto mohli napsat vše, co si mysleli, že může osobním údajem být. Z obr. 4.1 Osobní údaje je zřejmé, že 92 % respondentů uvedlo rodné číslo. 33 % si pod tímto pojmem představila jméno, příjmení a adresu. Datum narození uvedlo 17 % a doklad totožnosti 16 % dotazovaných. V neposlední řadě 11 % považuje za osobní údaj telefonní číslo a 4 % rodinný stav.

Osobní údaj představuje každý údaj, který se týká určené osoby. Respondenti tedy mají povědomí o tom, co pojem „osobní údaj“ znamená.

Obr. 4.2 Rodné číslo

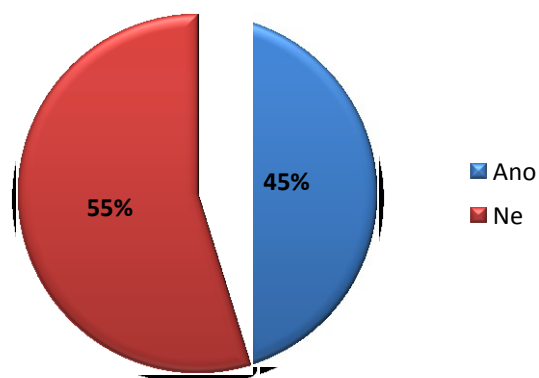

Zdroj: Vlastní zpracování

Považujete rodného číslo za citlivý údaj? Tak zněla další otázka, na kterou měli respondenti odpovědět. Přitom 97 % z nich uvedlo jako odpověď ano.

Podle mého názoru je to dáno tím, že podnikatelé a ostatní účastníci výzkumu, mají silně zakořeněno to, aby si své rodné číslo chránili a nikomu ho nedávali. Proto ho považují za citlivý údaj.

Obr. 4.3 E-mailová adresa

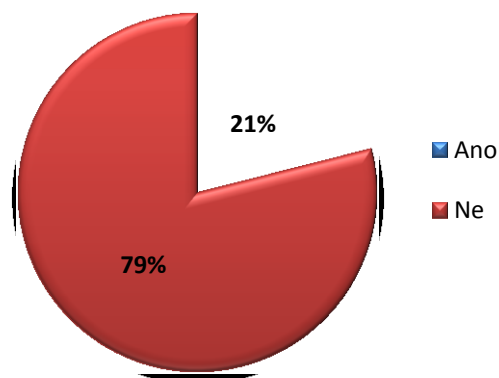
Zdroj: Vlastní zpracování

Další otázka se zabývala E-mailovou adresou, konkrétně zda je např. jan.novak@seznam.cz osobním údajem. Podle obr. 4.3 je vidět, že 55 % dotazovaných nepovažuje e-mailovou adresu jako osobní údaj.

Domnívám se, že takto formulovaná e-mailová adresa osobním údajem není, neboť takových podobných elektronických adres může být spousta.

B) OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Obr. 4.4 Právní ochrana osobních údajů

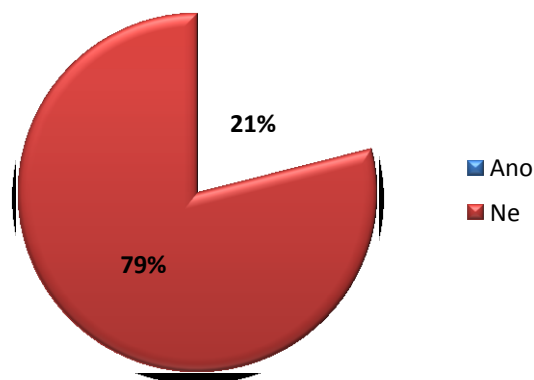

Zdroj: Vlastní zpracování

Mým dalším cílem bylo zjistit, co si respondenti myslí o ochraně osobních údajů v ČR, konkrétně, zda ji považují za dostatečně právně zajištěnou z hlediska ZoOÚ. Z výzkumu vyplynulo, že 79 % dotazovaných si myslí, že v rámci ČR není ochrana osobních údajů dostatečně právně zajištěná.

Myslím si, že velká většina uvedla nespokojenost z hlediska právní ochrany z důvodu obecného znění ZoOÚ. Neboť podnikatelé i ostatní osoby v mnoha směrech neví, jak by měli s obecnou úpravou toho zákona nakládat, aby mohli správně plnit své povinnosti v konkrétních případech. Na druhou stranu obecné znění tohoto zákona je podle mne důležité, jelikož poskytuje dostatečný právní rámec a je základem pro správné fungování celé této oblasti.

Obr.4.5 Zneužití osobních údajů

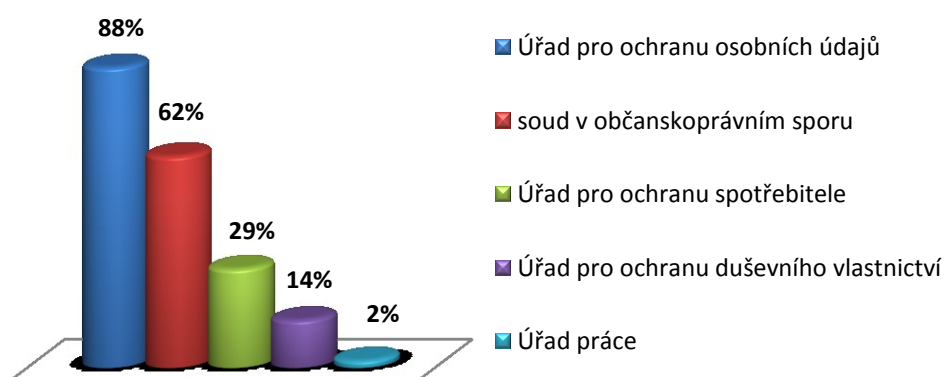

Zdroj: Vlastní zpracování

U další otázky měli respondenti uvést, zda se někdy setkali se zneužitím svých osobních údajů. 79 % uvedlo, že se nesetkalo se zneužitím svých osobních údajů, přesto 21 % z nich napsalo, že ano.

ZoOÚ existuje v České republice již 11 let. Je vidět, že za tu dobu se ochrana osobních údajů dostala do povědomí podnikatelů a k jejich zneužití nedochází tak často. Myslím si, že je dobře, když si každý chrání své osobní údaje, aby tak minimalizoval jejich zneužití, přesto by nikdo neměl usnout na vavřínech, neboť těch, kteří se snaží zneužívat osobní údaje druhých je spousta.

Obr. 4.6 Pomoc a práva na ochranu osobních údajů

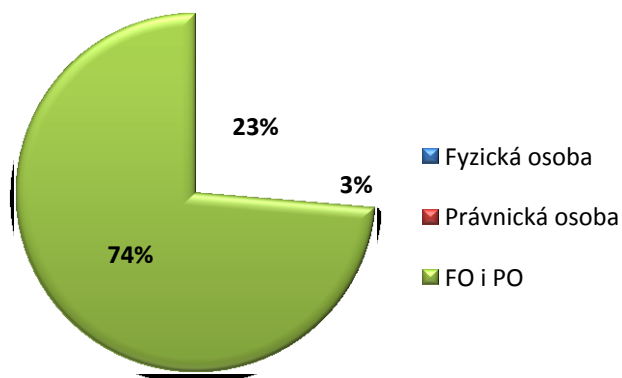

Zdroj: Vlastní zpracování

Na obr. 4.6 pomoc a práva na ochranu osobních údajů jednotlivé sloupce znázorňují, kde by se respondenti obrátili v případě pomoci či domáhání svých práv na ochranu osobních údajů. 88 % zúčastněných odpovědělo, že na Úřadě pro ochranu osobních údajů, 62 % u soudu v občanskoprávním sporu, 29 % na Úřadě pro ochranu spotřebitele, 14 % na Úřadě pro ochranu duševního vlastnictví a 2 % na Úřadě práce.

Správně byly dvě možnosti, buď na Úřadě pro ochranu osobních údajů, nebo u soudu v občanskoprávním sporu. Je vidět, že podnikatelé mají povědomí o tom, kde si zajít v případě domáhání svých práv, kdyby měli problémy nebo by potřebovali nějakou pomoc.

Obr. 4.7 Fyzická a právnická osoba

Zdroj: Vlastní zpracování

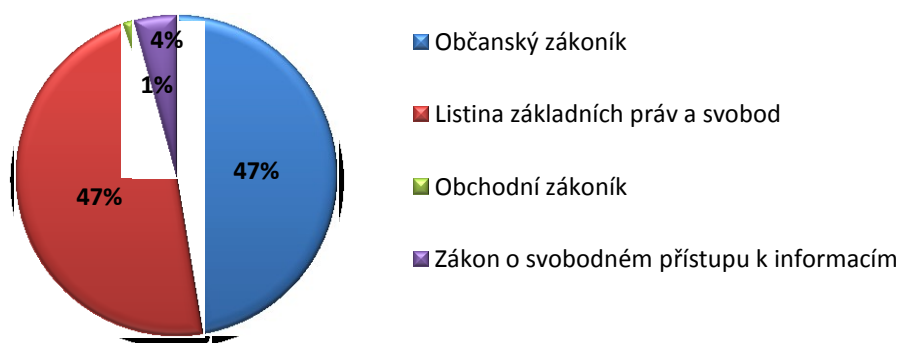
Obr. 4.7 ukazuje, kdo se může domáhat práv na Úřadě pro ochranu osobních údajů. Dotazovaní mohli vybrat mezi fyzickou nebo právnickou osobou, popřípadě zvolit obě osoby. Respondenti uvedli (74 %), že práva může uplatňovat jak osoba fyzická, tak právnická. 23 % si myslí, že se práv může domáhat pouze fyzická osoba a 3 % jen právnická osoba.

Podle ustanovení § 1 ZoOÚ se ochrana osobních údajů týká pouze fyzických osob, a dle tohoto zákona upravuje jejich práva a povinnosti při zpracování osobních údajů a stanoví podmínky, při kterých se uskutečňuje jejich předávání do jiných států.

Z výše uvedeného vyplývá, že respondenti nevědí, že práva může uplatnit na příslušném Úřadě pouze fyzická osoba v rámci ZoOÚ.

C) VŠEOBECNÝ PŘEHLED O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Obr. 4.8 Základní pramen právní úpravy ochrany osobních údajů

Zdroj: Vlastní zpracování

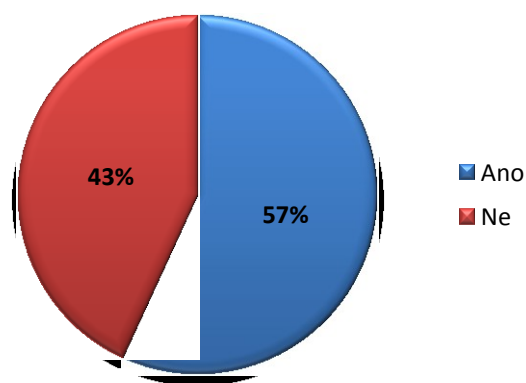

Další otázka se týkala, kde by respondenti hledali základní pramen právní úpravy ochrany osobních údajů. Na *obr. 4.8* je na první pohled vidět, že dotazovaní uvedli shodný počet odpovědí (47 %) u možnosti Občanský zákoník a Listina základních práv a svobod.

Správná možnost byla jen jedna a tou je Listina základních práv a svobod, která představuje základní pramen právní úpravy ochrany osobních údajů, neboli ústavní zakotvení této ochrany. Občanský zákoník tuto právní ochranu osobních údajů pouze podrobněji rozvíjí.

Domnívám se, že právě z tohoto důvodu, respondenti uváděli během dotazování, buď Listinu základních práv a svobod nebo občanský zákoník.

Obr. 4.9 Žádost o povolení Úřad na ochranu osobních údajů

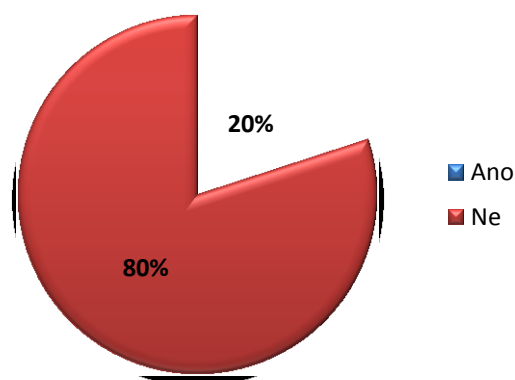
Zdroj: Vlastní zpracování

Následující otázkou, v rámci všeobecného přehledu o ochraně osobních údajů, bylo, zda je třeba žádat Úřad o povolení k předávání osobních údajů do členských zemí Evropské unie. Z výzkumu vyplynulo, že 43 % dotazovaných si myslí, že povolení mít nemusí.

ZoOÚ v § 27 odst. 1 uvádí, že volný pohyb osobních údajů nemůže být omezován, za předpokladu, že jsou údaje předány do členského státu Evropské unie.

Proto není nikdy třeba žádat úřad v takovém případě o povolení a z toho rovněž plyne, že v této oblasti podnikatelé nemají takový všeobecný přehled.

Obr. 4.10 Zveřejňování osobních údajů v obchodním rejstříku

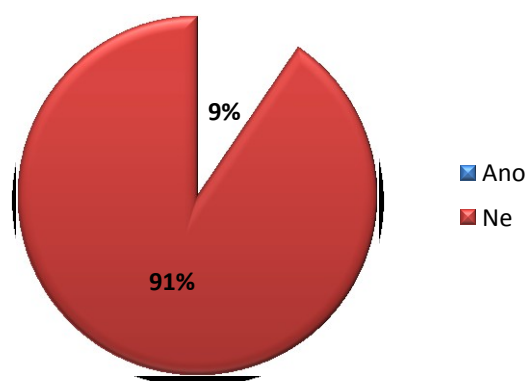

Zdroj: Vlastní zpracování

Dotazování měli uvést u další otázky, zda považují zveřejňování osobních údajů, jako je např. rodné číslo v obchodním rejstříku, za správné. Z *obr. 4.10* je vidět, že zveřejňování za správné nepokládají (80 %).

Podle mého názoru řada účastníků výzkumu bere zveřejňování osobních údajů v obchodním rejstříku jako únik informací převážně proto, že tam je k nalezení nejen již zmiňované rodné číslo, ale také jsou k vidění i podpisové vzory. Myslím si, že je toto zveřejnění v pořádku, neboť si ostatní mohou prověřit, zda skutečný podnikatel či společnost opravdu existuje a jestli jejich osobních údaje a podpisové vzory skutečně sedí, tak jak je uvedeno v obchodním rejstříku.

Obr. 4.11 Kopie osobních dokladů

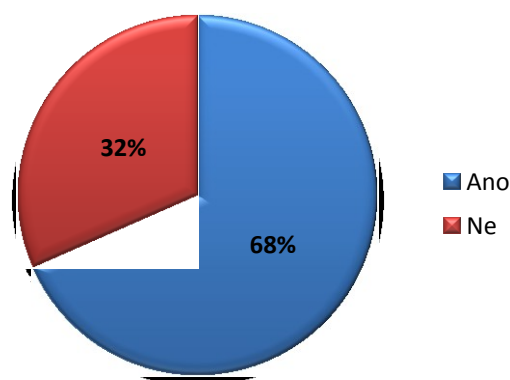

Zdroj: Vlastní zpracování

Výzkum se zabýval také otázkou, zda je povoleno pořizovat kopie osobních dokladů, bez souhlasu subjektu údajů. Respondenti správně u této otázky odpovídali, že bez jejich souhlasu, to možné není.

Jsem přesvědčená, že kopie osobních dokladů obsahující osobní údaje fyzických osob, by neměly být zpracovány bez souhlasu dotčené osoby, ale pouze zpracovány k předem stanovenému účelu a v nezbytném rozsahu tak, jak definuje ZoOÚ.

Obr. 4.12 Čtení obchodních podmínek

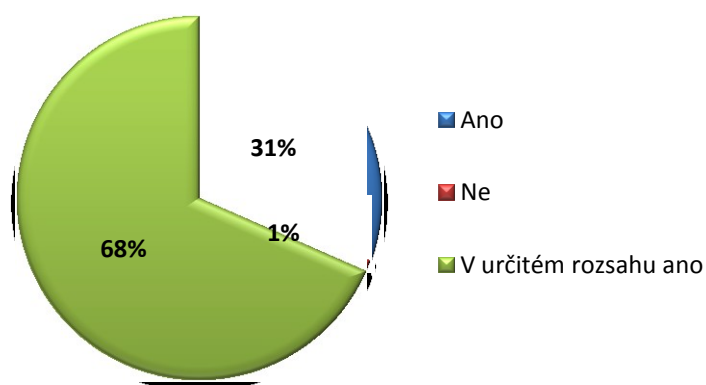
Zdroj: Vlastní zpracování

V dnešní době se podepisují obchodní podmínky se zpracováním osobních údajů skoro denně. Proto je důležité, aby si každý před podepsáním různých dokumentů a registrací přečetl, poučení o ochraně osobních údajů a měl tak přehled o tom, jak se bude nakládat s jeho poskytnutými údaji. Proto se také další otázka týkala této problematiky a po jejím zpracování vyšlo, že účastníci si čtou obchodní podmínky a poučení.

Domnívám se, že řada podnikatelů si uvědomuje důležitost přečtení obchodních podmínek při různých registracích a podepisování dokumentů, a proto je také řádně čte, což je správně, tím si každý hlídá, jak bude zacházeno s jeho údaji, a zda je vše dodržováno dle ZoOÚ.

D) OSOBNÍ ÚDAJE V RÁMCI PRACOVNĚPRÁVNÍCH VZTAHŮ

Obr. 4.13 Zpracování osobních údajů zaměstnavatelem

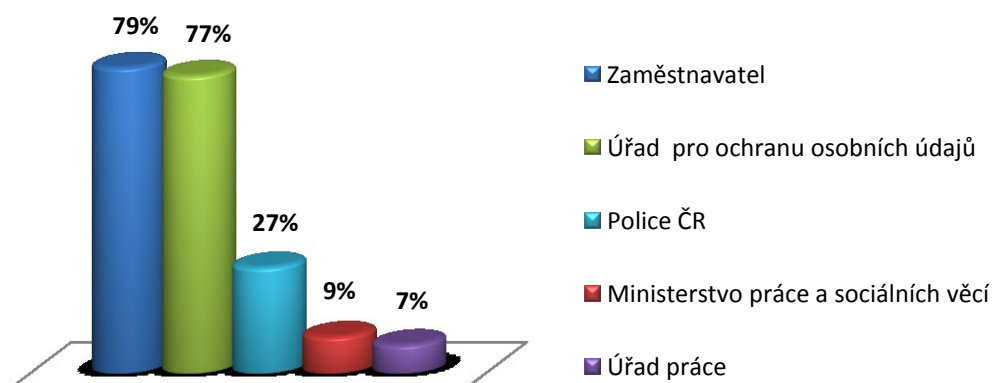
Zdroj: Vlastní zpracování

První otázka z oblasti pracovněprávních vztahů se týkala zpracování osobních údajů zaměstnavatelem, konkrétně, zda může zpracovávat osobní údaje bez souhlasu svých zaměstnanců. Respondenti měli na výběr tři možnosti. První možnost byla ano, druhá ne a třetí byla, že v určitém rozsahu bez souhlasu zaměstnance může, jinak jen s jeho souhlasem. Tato možnost byla také nejčastěji během dotazování uváděna.

Zaměstnavateli je zpracování osobních údajů zaměstnanců uloženo zákonem jako takové (např. evidence pracovní doby, práce přesčas) nebo je nutné osobní údaje o zaměstnancích zpracovávat pro plnění povinností stanoveným zákonem. Zákony, které takové povinnosti ukládají obecně všem zaměstnavatelům, je např. zákoník práce, zákon o platu, zákon o důchodovém pojištění aj.

Z toho plyne, že respondenti správně uváděli třetí možnost a mají tedy povědomí o tom, jak se může nakládat s jejich osobními údaji v pracovněprávních vztazích.

Obr. 4.14 Porušení zákona o ochraně osobních údajů zaměstnavatelem

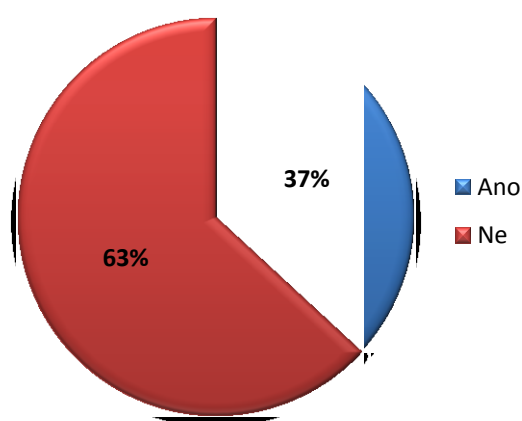

Zdroj: Vlastní zpracování

Další otázka se zabývala tím, u koho by zaměstnanci žádali nápravu, v případě zjištění, že jejich zaměstnavatel porušil při zpracování osobních údajů ZoOÚ. Na výběr bylo celkem pět možností, ale vybrat se mohly pouze dvě. 79 % respondentů by hledalo nápravu u svého zaměstnavatele, 77 % by se obrátilo na Úřad pro ochranu osobních údajů, 27 % na Policii ČR, 9 % na Ministerstvo práce a sociálních věcí a 7 % na úřad práce.

Zaměstnanci můžou žádat nápravu, jak u svého zaměstnavatele, tak na Úřadě pro ochranu osobních údajů. Je tedy zřejmé, že účastníci výzkumu mají přehled o tom, kde se obrátit v případě, že jejich osobní údaje nejsou zpracovávány v souladu se ZoOÚ.

Obr. 4.15 Práce s osobními údaji jiných lidí

Zdroj: Vlastní zpracování

Respondenti měli u následující otázky uvést, zda pracují v zaměstnání s osobními údaji jiných lidí. Z výzkumu je patrné, že 63 % nezpracovává při své práci osobní údaje ostatních osob.

Záměrem této otázky bylo zjištění, jak moc je rozšířená práce s osobními údaji jiných lidí. Z výsledků výzkumu je patrné, že se respondenti při své profesi, nesetkávají často s tím, že by nakládali s osobními údaji někoho jiného.

Z průzkumu je patrné, že podnikatelé a ostatní účastníci výzkumu mají všeobecný přehled o ochraně osobních údajů a dalších náležitostech souvisejících s danou oblastí. Konkrétně bych vyzdvihla to, že mají povědomí o tom, že v případě domáhání svých práv se mohou obrátit na Úřad pro ochranu osobních údajů nebo na soud v občanskoprávním sporu, ví, že k předávání osobních údajů do zemí Evropské unie se nemusí žádat Úřad o povolení, uvědomují si, že kopie osobních dokladů bez souhlasu dotčené osoby není povoleno, chrání si své soukromí tím, že si čtou obchodní podmínky a poučení o ochraně osobních údajů při různých registracích a podepisování dokumentů, vědí, že zaměstnavatel má právo v určitém rozsahu zpracovávat osobní údaje svých zaměstnanců bez jejich souhlasu a za předpokladu, že by zjistili, že zaměstnavatel porušil při zpracování osobních údajů ZoOÚ, by o nápravu žádali přímo zaměstnavatele nebo Úřad pro ochranu osobních údajů.

Velmi mě však překvapilo zjištění, že podnikatelé nemají přehled o tom, že domáhat se svých práv na Úřadě pro ochranu osobních údajů, může jen fyzická osoba. Přijde mi to jako základní chyba nevědomosti v rámci ochrany osobních údajů.

Zároveň nejsou moc spokojeni s ochranou osobních údajů, pokládají ji za nedostatečně právě zajištěnou. Také zveřejňování osobních údajů v obchodním rejstříku nepovažují za správné. Myslím si, že je to věc názoru a každý to může vidět jinak, nicméně zveřejňování osobních údajů v obchodním rejstříku je povinností každé společnosti.

5 Závěr

Cílem mé diplomové práce bylo zjistit, jakým způsobem strojírenská společnost BADEN s.r.o., zpracovává osobní údaje, v rámci pracovněprávních vztahů v souladu se ZoOÚ. Konkrétně se jednalo o zpracování osobních údajů při vzniku pracovního poměru, během jeho trvání a po jeho skončení. Při vypracování všech tří základních částí, jsem neshledala žádné pochybnosti o tom, že by strojírenská společnost nakládala s osobními údaji jinak, než jak je vymezeno podle ZoOÚ a dalších zákonů: zákoníku práce, zákona o zaměstnanosti, zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení aj.

Společnost také při používání kamerového systému, které je vybaveno záznamovým zařízením, splňuje všechny podmínky, které jsou stanovené podle Úřadu pro ochranu osobních údajů. Navrhla bych akorát společnosti instalaci kamerového systému do budovy, kde se nachází sídlo společnosti a kanceláře pro její vedení. Aby si tak zajistila větší ochranu před případným neoprávněným vstupem cizích osob a z důvodu ochrany majetku.

Mým druhým cílem byl průzkum, zaměřený na všeobecný přehled o ochraně osobních údajů a dalších náležitostí, které spadají do této oblasti. Z výzkumu vyplynulo, že podnikatelé a další osoby, které byly během dotazování osloveny, mají všeobecný přehled o osobních údajích a jejich ochraně. Zároveň jsou poměrně dobře informováni o skutečnostech, které s danou problematikou souvisí. Během vyhodnocení jsem, ale narazila na jeden hrubý nedostatek a tím je nevědomost u podnikatelů, kteří nemají povědomí o tom, že na Úřadě pro ochranu osobních údajů se svých práv může domáhat pouze fyzická osoba nikoli i právnická jak uváděli ve svých odpovědích.

Myslím si, že ochrana osobních údajů má před sebou ještě dlouhou cestu, aby se plně dostala do povědomí každého a zamezila tak neoprávněnému zacházení s osobními údaji jiných lidí. Na druhou stranu si však myslím, že má dobře propracovanou úpravu v rámci ZoOÚ a během své činnosti pomáhá stanovit zásady tomu, kdo potřebuje poradit se svými osobními údaji.

Seznam použité literatury

TIŠTĚNÉ ZDROJE

- [1] BARTÍK, V.; JANEČKOVÁ, E. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*. Praha: Linde, 2009. 277 s. ISBN 978-80-7201-740-9.
- [2] DOLEŽÍLEK, J. *Přehled judikatury ve věcech ochrany osobnosti*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 215 s. ISBN 978-80-7357-313-3.
- [3] KOZEL, R. *Moderní marketingový výzkum*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 277 s. ISBN 80-247-0966-X.
- [4] MACKOVÁ, A.; Štědroň, B. *Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů s komentářem: včetně souvisejících zákonů a prováděcích předpisů*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 518 s. ISBN 978-80-7357-472-7.
- [5] MATES, P. *Ochrana osobních údajů*. 2. aktualiz. a podstatně přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 73 s. ISBN 80-246-0469-8.
- [6] MATES, P. *Ochrana soukromí ve správním právu*. 2. vydání. Praha: Linde, 2006. 313 s. ISBN 80-7201-589-3.
- [7] MATOUŠOVÁ, M.; HEJLÍK, L. *Osobní údaje a jejich ochrana*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7357-322-5.
- [8] POSPÍŠIL, P.; HUTEČKA, K. *Právo*. Metodické a koordinační dovednosti v sociálních službách. 39 – 107. ISBN 978-80-7368-229-3.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- [9] ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Předávání osobních údajů do zahraničí [online] 2001. [cit. 2011-30-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=41&submenu=45&loc=48>>
- [10] ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Aplikace Úmluvy Rady Evropy č. 108 [online]. 2011. [cit. 2011-30-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=41&submenu=45&loc=49>>
- [10] ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Kamerové systémy [online]. 2011. [cit. 2011-30-03]. Dostupný z WWW: <http://www.uoou.cz/files/stanovisko_2006_1.pdf>

PRÁVNÍ PŘEDPISY

- [11] Listina základních práv a svobod
- [12] Zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii,
- [13] Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách
- [14] Zákon č. 154/1994 Sb., o bezpečnostní informační službě
- [15] Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů
- [16] Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů
- [17] Zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění
- [18] Zákon č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění
- [19] Zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- [20] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- [21] Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- [22] Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení
- [23] Zákon č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu
- [24] Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském,
- [25] Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě
- [26] Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- [27] Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- [28] Zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění
- [29] Zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti
- [30] Zákon č. 262/2006 Sb. Zákoník práce

JUDIKATURA

- [31] Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 21/2005, ze dne 10. 05. 2006
- [32] Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 34/2008, ze dne 12. 02. 2009.
- [33] Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 36/2008, ze dne 16. 07. 2008.
- [34] Usnesení Nejvyšší soudu ČR sp. zn. 3 Tdo 1623/2008, ze dne 06. 05. 2008.
- [35] Usnesení Nejvyšší soudu ČR sp. zn. 6 Tdo 850/2008, ze dne 16. 07. 2008.
- [36] Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 671/02, ze dne 16. 01. 2003.

Seznam použitých zkratek

Listina	Listina základních práv a svobod
Úřad	Úřad pro ochranu osobních údajů
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZoOÚ	Zákon o ochraně osobních údajů

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu
- s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29. dubna 2011

Bc. Barbora Hajznerová
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:
Sedliště 14, 739 36, Frýdek-Místek

Seznam příloh

Příloha A: Dotazník

DOTAZNÍK

Dobrý den,

jmenuji se Barbora Hajznerová a jsem studentkou 2. ročníku navazujícího studia Ekonomické fakulty v Ostravě. V rámci diplomové práce, na téma Ochrana osobních údajů při podnikání ve strojírenství, bych Vás ráda poprosila o vyplnění dotazníku.

Všechny Vámi uvedené informace budou anonymní a použity pouze k diplomové práci.

Předem děkuji za vyplnění dotazníku.

Barbora Hajznerová

POKUD NENÍ UVEDENO JINAK, ZAŠKRTNĚTE VŽDY JEN JEDNU MOŽNOST

1. Co si představíte pod pojmem „osobní údaj“? Napište prosím konkrétní příklad.

.....

2. Myslíte si, že ochrana osobních údajů v ČR je dostatečně právně zajištěna z hlediska zákona o ochraně osobních údajů?

2.1 ☐ Ano

2.2 ☐ Ne

3. Setkal (a) jste se někdy s tím, že by někdo zneužil Vaše osobní údaje?

3.1 ☐ Ano

3.2 ☐ Ne

4. Kde byste hledal (a) pomoc nebo byste se domáhal (a) svých práv na ochranu osobních údajů? Vyberte prosím 2 možnosti

4.1 ☐ na Úřadě pro ochranu duševního vlastnictví

4.2 ☐ na Úřadě pro ochranu spotřebitele

4.3 ☐ u soudu v občanskoprávním sporu

4.4 ☐ na Úřadě práce

4.5 ☐ na Úřadě pro ochranu osobních údajů

5. Považujete rodné číslo za citlivý údaj?

5.1 ☐ Ano

5.2 ☐ Ne

6. Čtete si obchodní podmínky a poučení o ochraně osobních údajů při různých registracích a podepisování dokumentů?

6.1 ☐ Ano

6.2 ☐ Ne

7. Myslíte si, že je povoleno bez Vašeho souhlasu pořizovat kopie osobních dokladů?

7.1 ☐ Ano

7.2 ☐ Ne

8. Je podle Vás e-mailová adresa např. jan.novak@seznam.cz osobním údajem??

8.1 ☐ Ano

8.2 ☐ Ne

Příloha A: Pokračování

9. Považujete zveřejňování os. údajů jako je př. r. č. v obchodním rejstříku za správné?

9.1 ☐ Ano

9.2 ☐ Ne

10. Pracujete v práci s osobními údaji jiných lidí?

10.1 ☐ Ano

10.2 ☐ Ne

11. V případě, že byste zjistil (a), že Váš zaměstnavatel porušuje při zpracování osobních údajů zákon o ochraně osobních údajů, koho byste o nápravu žádal (a)?

Vyberte prosím 2 možnosti

11.1 ☐ svého zaměstnavatele

11.2 ☐ Ministerstvo práce a sociálních věcí

11.3 ☐ Úřad pro ochranu osobních údajů

11.4 ☐ úřad práce

11.5 ☐ Policii ČR

12. Může zaměstnavatel zpracovávat osobní údaje svých zaměstnanců?

12.1 ☐ Ano

12.2 ☐ Ne

12.3 ☐ V určitém rozsahu bez souhlasu zaměstnance může, jinak jen s jeho souhlasem

13. Kde byste hledali základní pramen právní úpravy ochrany osobních údajů?

Vyberte prosím jen 1 možnost

13.1 ☐ v Občanském zákoníku

13.2 ☐ v Listině základních práv a svobod

13.3 ☐ v Obchodním zákoníku

13.4 ☐ v Zákoně o svobodném přístupu k informacím

14. Myslíte si, že k předávání osobních údajů do zemí Evropské unie je třeba žádat o povolení Úřad pro ochranu osobních údajů?

14.1 ☐ Ano

14.2 ☐ Ne

15. Kdo se podle Vás může domáhat práv na Úřadě pro ochranu osobních údajů?

15.1 ☐ Fyzická osoba

15.2 ☐ Právnícká osoba

15.3 ☐ Fyzická i právnícká osoba